VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69

THỨ HAI

15.6.2026 (1.5 Bính Ngọ)

Số 71 (4362)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Đâu là "giá trị nổi bật toàn cầu" của Cổ Loa?

(VH). Từ kinh đô của Nhà nước Âu Lạc hơn hai thiên niên kỷ trước đến ứng cử viên trong lộ trình đề cử Di sản văn hóa thế giới, Khu di tích Cổ Loa đang đứng trước cơ hội đặc biệt để được nhận nhìn ở tầm vóc rộng lớn hơn, không chỉ một tòa thành cổ hay một địa danh lịch sử, mà là vùng lõi của văn minh sông Hồng, nơi lưu giữ ký ức khởi nguyên của quốc gia Việt Nam. [8]

Một góc khu di tích quốc gia đặc biệt Cổ Loa (Hà Nội) Ảnh: T.L

Thủ tướng và Chủ tịch Quốc hội gặp mặt lãnh đạo các cơ quan báo chí [2]

VỀ CHÍNH SÁCH, PHÁP LUẬT TRONG LĨNH VỰC VHTTDL:

Tập trung triển khai thực hiện nhiều nhiệm vụ quan trọng [3]

GÓP Ý XÂY DỰNG LUẬT ĐÔ THỊ ĐẶC BIỆT:

Tạo động lực phát triển cho cả vùng [5]

THÔNG BÁO GỘP SỐ

Kỷ niệm 101 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21.6.1925-21.6.2026), Báo *Văn Hóa* sẽ ra mắt ấn phẩm đặc biệt với nhiều bài viết của các chuyên gia, nhà nghiên cứu, nhà báo uy tín, bằng việc gộp hai số báo (4364 và 4365), ra ngày 19.6.2026.

Báo in sẽ trở lại bạn đọc với số báo 4366, ra ngày 24.6.2026. Trong thời gian tạm nghỉ báo in, những tin tức thời sự trong nước, quốc tế sẽ được cập nhật, phản ánh trên *Văn Hóa điện tử*.

VĂN HÓA

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Khác gì "từ chối" danh hiệu "bãi biển đẹp nhất thế giới"?

● **LÂM SƠN**

Ban Quản lý Di sản thế giới vịnh Hạ Long - Yên Tử vừa có văn bản thông báo về việc tạm dừng đón khách tham quan tại bãi tắm Soi Sim nhằm rà soát và hoàn thiện các thủ tục pháp lý liên quan.

Điều đáng nói, động thái này của đơn vị quản lý di sản lại diễn ra ngay sau khi bãi biển Soi Sim vừa vinh dự trở thành đại diện duy nhất của Việt Nam lọt vào Cẩm nang bãi biển toàn cầu thường niên "Corona Beach 100 năm 2026" do Corona, tổ chức chuyên xếp hạng bãi biển uy tín có trụ sở tại Mỹ phối hợp cùng các chuyên gia du lịch toàn cầu công bố. **(Xem tiếp trang 2)**

Từ bảo vệ không gian phát triển đến kiến tạo năng lực phát triển quốc gia [7]

Sắp xếp lại thôn, tổ cần nhất vẫn là "đồng thuận, thống nhất" [4]

ĐÁNH THỨC "MỎ VÀNG" KINH TẾ THỂ THAO

Từ tiềm năng tỉ USD đến động lực tăng trưởng mới [14]

Thủ tướng và Chủ tịch Quốc hội gặp mặt lãnh đạo các cơ quan báo chí

Chiều qua 14.6, tại Nhà Quốc hội, Thủ tướng Lê Minh Hưng và Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn đồng chủ trì cuộc gặp mặt lãnh đạo các cơ quan báo chí nhân dịp kỷ niệm 101 năm Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam (21.6.1925 - 21.6.2026).

Thủ tướng Lê Minh Hưng và Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn gặp mặt lãnh đạo các cơ quan báo chí
Ảnh: P.THẮNG

Cùng dự có các Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch nước, Phó Thủ tướng Chính phủ, Phó Chủ tịch Quốc hội, lãnh đạo các Ban, Bộ, ngành Trung ương.

Chúc mừng toàn thể phóng viên, biên tập viên, người làm báo nhân Ngày Báo chí cách mạng Việt Nam, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn nêu rõ: Năm 2025 và những tháng đầu năm 2026, Trung ương Đảng, Quốc hội, Chính phủ đã ban hành nhiều quyết sách rất quan trọng, tạo bước ngoặt lịch sử đối với sự phát triển của đất nước... Nhấn mạnh có được kết quả trên có sự góp sức tích cực của các cơ quan báo chí, Chủ tịch Quốc hội chỉ rõ, báo chí đã bám sát Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng, tuyên truyền mạnh mẽ, sinh động các chủ trương, chính sách, chiến lược quan trọng của Đảng, Nhà nước; phản ánh rất toàn diện các vấn đề, đặc biệt là các tin, bài về cuộc cách mạng sắp xếp lại tổ chức cán bộ, đơn vị hành chính và quyết tâm thực hiện mục tiêu tăng trưởng.

Đồng thời, báo chí đi đầu trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; nâng cao số lượng và chất lượng thông tin chính thống, xây dựng môi trường truyền thông lành mạnh, nhân văn và trách nhiệm. Các cơ quan báo chí đã đổi mới tư duy, đổi mới cách làm để theo kịp môi trường truyền thông đầy biến động và thách thức trong bối cảnh thực hiện sáp nhập, tinh giản bộ máy. Các cơ quan báo chí đã tiếp tục đầu tư công nghệ số, ứng dụng, khai thác và đóng góp cho nền tảng dữ liệu số quốc gia; phát triển các mô hình tòa soạn hiện đại, đội ngũ nhà báo đa kỹ năng để có đủ năng lực cạnh tranh và phát triển trên môi trường truyền thông số.

Đặc biệt, nhiều bài viết hay, xúc động đã cổ vũ nhân dân thực hiện nghiêm đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước; tạo nhiều diễn đàn xã hội rộng rãi để phát huy dân chủ; nhiều bài viết có tính phát hiện cao, phản biện tinh tế, sắc bén. Thay mặt Quốc hội, Chính phủ, Chủ tịch Quốc hội ghi nhận, trân trọng cảm ơn, biểu dương và chúc mừng đội ngũ những người làm báo trong cả nước về những thành tích to lớn đã đạt được trong thời gian qua.

Về một số nhiệm vụ trọng tâm thời gian tới, Chủ tịch Quốc hội đề nghị báo chí tuyên truyền sâu rộng hơn nữa, đặc biệt các thông điệp của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm gần đây về phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới cũng là những chủ trương lớn của Đảng ta, nhất là 10 nghị quyết trụ cột, chiến lược của Bộ Chính trị, phấn đấu thực hiện hai mục tiêu 100 năm (trở thành nước đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập

Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh phát biểu tại buổi gặp mặt

trung bình cao vào năm 2030 và nước phát triển, thu nhập cao vào năm 2045).

Chủ tịch Quốc hội yêu cầu báo chí tiếp tục bám sát, phản ánh đầy đủ, kịp thời các hoạt động của Quốc hội, Chính phủ; chuyển tải kịp thời tâm tư, nguyện vọng của cử tri, nhân dân tới Quốc hội, Chính phủ, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của Quốc hội, Chính phủ. Chủ tịch Quốc hội cho biết, Quốc hội đã ban hành nhiều luật và các nghị quyết quan trọng. Chính phủ sẽ có các nghị định, các Bộ, ngành sẽ có các thông tư để triển khai, góp phần đưa luật, nghị định, thông tư vào cuộc sống; qua đó tháo gỡ các khó khăn, vướng mắc về kinh tế, văn hóa, xã hội, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân và doanh nghiệp.

Nêu rõ các nhà báo, phóng viên luôn là chiến sĩ trên mặt trận tư tưởng, văn hóa; đấu tranh loại bỏ cái sai, cái xấu, bảo vệ cái đúng, lan tỏa người tốt việc tốt, Chủ tịch Quốc hội đề nghị tiếp tục nâng cao chất lượng đội ngũ cả về bản lĩnh chính trị, ý thức trách nhiệm, trình độ chuyên môn nghiệp vụ, đạo đức nghề nghiệp. Chủ tịch Quốc hội lưu ý, các cơ quan báo chí cần đẩy mạnh chuyển đổi số, ứng dụng trí tuệ nhân tạo, xây dựng các cơ quan báo chí chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại, giữ vững chủ quyền thông tin trên không gian mạng, thúc đẩy phát triển ngành công nghiệp nội dung số. Cùng với đó, thực hiện đầy đủ Luật Báo chí số 126 của Quốc hội có hiệu lực từ ngày 1.7.2026; đây là hành lang pháp lý quan trọng, tạo điều kiện để báo chí phát triển, hoạt động hiệu quả hơn, đảm bảo phù hợp với đặc thù của từng loại hình báo chí và xu thế phát triển của kinh tế báo chí hiện đại.

Chủ tịch Quốc hội tin tưởng, với truyền thống vẻ vang 101 năm xây dựng và trưởng thành, cùng những kinh nghiệm phong phú đã tích lũy được, đội ngũ những người làm báo sẽ hoàn thành sứ mệnh cao cả của mình, mãi giữ được "tâm sáng, lòng trong, bút sắc".

Báo cáo về hoạt động báo chí thời gian qua, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Lâm Thị Phương Thanh cho biết, trải qua hơn một thế kỷ, báo chí cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng đã thực hiện sứ mệnh, vai trò xung kích trên mặt trận tư tưởng, văn hóa, đồng hành cùng sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc. Các cơ quan báo chí đã thể hiện tốt chức năng tuyên truyền chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, là cầu nối của dân với Đảng, truyền đi thông điệp về một Việt Nam đang kiến tạo để phát triển trong kỷ nguyên mới; đồng thời tích cực triển khai nhiều hoạt động xã hội như chăm lo hỗ trợ đồng bào nghèo, trẻ em nghèo, phát hiện bồi dưỡng tài năng trẻ trong lĩnh vực văn học nghệ thuật, thể dục thể thao…

Nhân dịp này, Bộ VHTTDL trân trọng kính đề nghị Chính phủ quan tâm, xem xét có các cơ chế, chính sách đặc thù cho báo chí, như chính sách giao nhiệm vụ, đặt hàng, tạo điều kiện cho các cơ quan báo chí nâng cao năng lực tự chủ, nâng cao chất lượng nội dung. Bên cạnh đó, Đảng và Nhà nước tiếp tục quan tâm đến đội ngũ những người làm báo trong quá trình sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy; có các giải pháp hỗ trợ phù hợp để ổn định đời sống, giữ chân đội ngũ nhân lực chất lượng cao và tạo động lực để người làm báo yên tâm công tác, gắn bó với nghề, cống hiến lâu dài.

P.V (tổng hợp)

Khác gì "từ chối"...

(Tiếp theo trang 1)

Được biết, phiên bản năm nay trải rộng khắp 22 quốc gia, vùng lãnh thổ và chào đón 27 bãi biển mới, trong đó có một bãi biển của Việt Nam, được lựa chọn dựa trên vẻ đẹp cảnh quan, văn hóa bãi biển và sự kết nối với thiên nhiên.

Cần nhớ rằng, Cẩm nang này không chỉ đơn thuần là khám phá những bãi biển đẹp nhất thế giới mà còn tôn vinh các hệ sinh thái tự nhiên đã tạo nên điểm đến. "Thông qua Beach 100, chúng tôi hy vọng sẽ truyền cảm hứng cho mọi người bước ra ngoài, kết nối lại với thiên nhiên và trân trọng những đường bờ biển phi thường mà chúng ta may mắn có được", đại diện tổ chức xếp hạng cho biết. Trước đó, nhân ngày Đại dương Thế giới (8.6), tổ chức Corona (Mỹ) đã chính thức phát hành Cẩm nang thường niên nhằm vinh danh 100 bãi biển đẹp và đáng trải nghiệm nhất thế giới năm 2026. Bãi biển Soi Sim nằm trong vùng lõi của di sản vịnh Hạ Long đã gây bất ngờ lớn khi được hội đồng chuyên gia quốc tế lựa chọn nhờ sở hữu vẻ đẹp hoang sơ, biệt lập, có sự kết nối mạnh mẽ với thiên nhiên và đáp ứng nghiêm ngặt các tiêu chí về gìn giữ môi trường, đa dạng sinh học.

Có thể nói, thông qua danh hiệu quan trọng này, đáng lẽ cơ quan chức năng, chính quyền địa phương và tổ chức, doanh nghiệp ra sức nắm bắt cơ hội, qua đó đưa ra nhiều hình thức quảng bá nhằm thu hút sự quan tâm của du khách trong nước, quốc tế; biến đây là lợi thế hiếm có để tổ chức những sự kiện như một trong những giải pháp đột phá để kích cầu phát triển du lịch của địa phương, thế nhưng, người ta lại làm ngược lại. Theo đó, "để đảm bảo quyền lợi cho khách tham quan trong thời gian bãi tắm Soi Sim hoàn thiện các điều kiện an toàn và thủ tục pháp lý, Ban Quản lý Di sản thế giới vịnh Hạ Long-Yên Tử đề nghị các công ty lữ hành, chủ tàu và đội ngũ hướng dẫn viên chủ động thông tin đầy đủ tới du khách, đồng thời hướng dẫn khách lựa chọn các điểm đến thay thế khác trong hành trình VHL2".

Động thái trên của đơn vị quản lý di sản chẳng khác nào chủ động "từ chối" danh hiệu không dễ dàng gì có được, khiến cho du khách quốc tế quan tâm tìm đến theo tiếng gọi "bãi biển đẹp nhất thế giới" gặp cảnh… chưng hửng. ■

VỀ CHÍNH SÁCH, PHÁP LUẬT TRONG LĨNH VỰC VHTTDL:

Tập trung triển khai thực hiện nhiều nhiệm vụ quan trọng

● **Bài, ảnh: XUÂN TRƯỜNG**

Việc tiếp tục rà soát, hoàn thiện hệ thống pháp luật, nâng cao chất lượng xây dựng và tổ chức thực thi chính sách đang trở thành yêu cầu cấp thiết để đáp ứng những đòi hỏi mới của thực tiễn phát triển VHTTDL.

Buổi làm việc của Thường trực Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội với Bộ VHTTDL

Với quyết tâm hoàn thiện thể chế, tạo hành lang pháp lý đồng bộ và hiệu quả, Bộ VHTTDL đang tập trung triển khai nhiều nhiệm vụ trọng tâm, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước và thúc đẩy sự phát triển của ngành trong thời gian tới. Đây là nội dung buổi làm việc của Thường trực Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội và Bộ VHTTDL diễn ra vào cuối tuần qua do Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa và Xã hội Nguyễn Đắc Vinh và Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh đồng chủ trì.

Đạt nhiều kết quả tích cực

Theo báo cáo của Bộ VHTTDL về tình hình triển khai thực hiện chính sách, pháp luật trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch, thời gian qua Bộ đã tập trung triển khai nhiều nhiệm vụ quan trọng. Trong đó, nổi bật là việc sắp xếp hệ thống báo chí theo hướng tinh gọn, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động; xử lý tình trạng "báo hóa" tạp chí, trang thông tin điện tử tổng hợp; tổng kết, nghiên cứu sửa đổi Luật Du lịch, đồng thời rà soát, hoàn thiện hệ thống chính sách trong các lĩnh vực văn học, nghệ thuật, thể thao, du lịch, di sản văn hóa, điện ảnh và phòng, chống bạo lực gia đình.

Những kết quả đạt được đã góp phần tạo nền tảng quan trọng cho việc nâng cao chất lượng quản lý nhà nước, bảo đảm các lĩnh vực VHTTDL phát triển phù hợp với yêu cầu thực tiễn trong giai đoạn mới. Về việc triển khai Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025 - 2035, Bộ VHTTDL nêu rõ, một số cơ chế, chính sách hướng dẫn thực hiện Chương trình đã được ban hành, tạo cơ sở pháp lý bước đầu để tổ chức triển khai trong thực tiễn. Theo đó, Bộ đã ban hành quyết định đầu tư Chương trình giai đoạn I từ năm 2025 đến năm 2030, đồng thời ban hành thông tư hướng dẫn thực hiện một số nội dung thuộc phạm vi quản lý nhà nước của Bộ.

> *Đối với báo cáo về tình hình triển khai thực hiện chính sách, pháp luật trong lĩnh vực VHTTDL, Bộ sẽ tiếp tục hoàn thiện theo hướng ngắn gọn, rõ ràng, tập trung vào những vấn đề trọng tâm, đồng thời đề xuất các giải pháp cụ thể để khắc phục khó khăn, vướng mắc và kiến nghị các nội dung thuộc thẩm quyền xem xét của các cấp có thẩm quyền.*
>
> *Liên quan đến tiến độ triển khai các dự án luật trình tại kỳ họp thứ hai, Quốc hội khóa XVI cũng như các nhiệm vụ nghiên cứu, hoàn thiện luật theo chương trình lập pháp của Quốc hội khóa XVI, Bộ đang bám sát tiến độ và yêu cầu của từng dự án.*
>
> **(Bộ trưởng LÂM THỊ PHƯƠNG THANH)**

Liên quan đến việc triển khai các luật, nghị quyết trong lĩnh vực văn hóa, thể thao, du lịch, thông tin và truyền thông được ban hành hoặc sửa đổi từ nhiệm kỳ Quốc hội khóa XV đến nay, hệ thống văn bản quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành cơ bản bám sát các nội dung được giao. Qua đó, nhiều chính sách mới đã từng bước được đưa vào thực tiễn, tạo điều kiện thuận lợi cho công tác quản lý và phát triển các lĩnh vực liên quan. Đáng chú ý, công tác tổng rà soát hệ thống văn bản quy phạm pháp luật thuộc phạm vi quản lý của Bộ đã đạt được những kết quả bước đầu quan trọng. Kết quả rà soát xác định có 334 văn bản còn phù hợp, chưa phát sinh yêu cầu sửa đổi, bổ sung hoặc thay thế. Đồng thời cũng chỉ ra một số luật, nghị định và thông tư cần tiếp tục nghiên cứu để sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ hoặc thay thế nhằm đáp ứng tốt hơn yêu cầu quản lý trong giai đoạn mới.

Thường trực Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội cho biết, qua nghiên cứu và theo dõi, tổng hợp thông tin thực tế, trên cơ sở nghiên cứu Báo cáo của Bộ, Thường trực nhận thấy, Báo cáo đã phản ánh tương đối khách quan, đầy đủ tình hình thực hiện chính sách, pháp luật trong lĩnh vực VHTTDL.

Hoàn thiện thể chế, tạo động lực cho phát triển bền vững

Theo Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh, đến nay hệ thống pháp luật trong lĩnh vực văn hóa cơ bản đã được hoàn thiện và tương đối đầy đủ. Đây là kết quả của quá trình phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan trong việc xây dựng, hoàn thiện các quy định pháp luật nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước.

Tuy nhiên, trước những yêu cầu mới từ thực tiễn phát triển, vẫn còn nhiều nhiệm vụ cần tiếp tục triển khai trong thời gian tới, trong đó có việc xây dựng mới, sửa đổi và bổ sung một số luật quan trọng. Bộ trưởng nhấn mạnh, thực tiễn luôn đặt ra những yêu cầu mới, đòi hỏi công tác xây dựng pháp luật phải thường xuyên được cập nhật, hoàn thiện để theo kịp sự phát triển của đời sống xã hội. Bộ trưởng cho biết, Bộ sẽ nghiêm túc tiếp thu các ý kiến đóng góp, các đề xuất giải pháp của Thường trực Ủy ban Văn hóa và Xã hội nhằm tiếp tục hoàn thiện thể chế, pháp luật và nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước trong các lĩnh vực được giao.

Đối với báo cáo về tình hình triển khai thực hiện chính sách, pháp luật trong lĩnh vực VHTTDL, Bộ trưởng cho biết sẽ tiếp tục hoàn thiện theo hướng ngắn gọn, rõ ràng, tập trung vào những vấn đề trọng tâm, đồng thời đề xuất các giải pháp cụ thể để khắc phục khó khăn, vướng mắc và kiến nghị các nội dung thuộc thẩm quyền xem xét của các cấp có thẩm quyền. Liên quan đến tiến độ triển khai các dự án luật trình tại kỳ họp thứ hai, Quốc hội khóa XVI cũng như các nhiệm vụ nghiên cứu, hoàn thiện luật theo chương trình lập pháp của Quốc hội khóa XVI, Bộ trưởng cho biết Bộ đang bám sát tiến độ và yêu cầu của từng dự án. Đồng thời, Bộ đã chủ động rà soát việc triển khai Nghị quyết của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 80 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam, trong đó có nhiều nhiệm vụ lập pháp cần được đẩy nhanh tiến độ thực hiện.

Về công tác tổng rà soát hệ thống văn bản quy phạm pháp luật trong lĩnh vực Bộ phụ trách, Bộ trưởng Lâm Thị Phương Thanh cho biết việc rà soát bước đầu đã cơ bản hoàn thành trong tháng 6. Trên cơ sở kết quả đạt được, từ nay đến cuối năm, Bộ sẽ tiếp tục nghiên cứu, cụ thể hóa các nội dung cần sửa đổi, bổ sung nhằm hoàn thiện hệ thống pháp luật, bảo đảm tính đồng bộ và phù hợp với yêu cầu phát triển. Đối với Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025 - 2035, Bộ trưởng khẳng định đây là nhiệm vụ được Bộ đặc biệt quan tâm. Bên cạnh việc bảo đảm nguồn lực, cần chú trọng nâng cao hiệu quả tổ chức thực hiện, đẩy nhanh tiến độ giải ngân và hoàn thành các mục tiêu, chỉ tiêu đã đề ra.

Lưu ý khối lượng công việc trong lĩnh vực xây dựng pháp luật thời gian tới là rất lớn, Bộ trưởng cho biết Bộ sẽ tiếp tục tập trung triển khai đồng bộ các nhiệm vụ, phấn đấu bảo đảm chất lượng và tiến độ các công việc được giao. Đồng thời, Bộ mong muốn tiếp tục nhận được sự đồng hành, hỗ trợ của Ủy ban Văn hóa và Xã hội để hoàn thành các văn bản theo đúng lộ trình, bảo đảm chất lượng và hiệu quả.

Nhấn mạnh VHTTDL là lĩnh vực có phạm vi rộng, mang tính đặc thù và chứa đựng nhiều vấn đề phức tạp, Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội Nguyễn Đắc Vinh đề nghị Bộ VHTTDL tiếp tục chủ động, thường xuyên rà soát và đánh giá hệ thống pháp luật thuộc phạm vi quản lý để kịp thời phát hiện những khó khăn, vướng mắc, bất cập trong quá trình tổ chức thực hiện. Theo ông Nguyễn Đắc Vinh, nếu việc rà soát được thực hiện kỹ lưỡng, nghiêm túc và các nội dung sửa đổi, bổ sung được triển khai hiệu quả, những vấn đề đặt ra từ thực tiễn sẽ từng bước được tháo gỡ. Qua đó, hệ thống chính sách, pháp luật sẽ tiếp tục được hoàn thiện, tạo thêm động lực và nguồn lực để lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch phát triển bền vững trong thời gian tới. ■

Đại lễ tưởng niệm, kỳ siêu các liệt sĩ, đồng bào hy sinh trong Tết Mậu Thân

Hôm qua 14.6, tại công viên văn hóa Lê Thị Riêng, Giáo hội Phật giáo TP.HCM tổ chức đại lễ tưởng niệm, kỳ siêu anh hùng liệt sĩ, chiến sĩ và đồng bào yêu nước hy sinh trong chiến dịch Mậu Thân 1968, được chôn cất tại Nghĩa trang Đô Thành (nay là công viên văn hóa Lê Thị Riêng).

Tại lễ tưởng niệm, đại diện lãnh đạo TP.HCM; Bộ Tư lệnh Quân khu 7; các vị chư tôn đức giáo phẩm Giáo hội Phật giáo Việt Nam, tăng ni, phật tử và đồng bào thành phố đã thành kính dâng hương, kính cẩn nghiêng mình mặc niệm, tưởng niệm anh linh các vị anh hùng liệt sĩ, chiến sĩ đã hy sinh và đồng bào yêu nước đã ngã xuống trong chiến dịch Mậu Thân 1968, đang được chôn cất tại khu vực Nghĩa trang Đô Thành. Đại lễ tưởng niệm, kỳ siêu diễn ra trong hai ngày 13-14.6, bao gồm chương trình khóa lễ tụng kinh tưởng niệm theo nghi thức truyền thống của Phật giáo; nghi thức trai đàn chẩn tế siêu tiến anh linh các liệt sĩ đồng bào yêu nước đã hy sinh.

Thượng tọa Thích Thanh Phong, Phó Chủ tịch Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam, Phó Trưởng ban Thường trực Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo TP.HCM cho biết, đại lễ tưởng niệm, kỳ siêu được tổ chức nhằm tưởng niệm, cầu siêu các anh linh anh hùng liệt sĩ, tri ân sự hy sinh dũng cảm, công lao của các anh hùng liệt sĩ và đồng bào yêu nước đối với sự nghiệp đấu tranh cách mạng, chống giặc ngoại xâm, giành độc lập tự do, thống nhất đất nước. Bên cạnh đó, đại lễ cũng nhằm giáo dục tăng ni, phật tử, đặc biệt thế hệ tăng ni trẻ và đồng bào thành phố về truyền thống cách mạng; phát huy tinh thần yêu nước, tình đoàn kết cùng nỗ lực tham gia công cuộc xây dựng và phát triển thành phố và đất nước, xứng đáng với sự hy sinh của các vị anh hùng liệt sĩ và các thế hệ đi trước.

Trong thời gian qua, từ nhiều nguồn thông tin trong nước và quốc tế, Ban Chỉ đạo 515 TP.HCM đã nghiên cứu, xác minh và ban đầu xác định sơ bộ tại khu vực công viên văn hóa Lê Thị Riêng đang còn một số khu mộ tập thể chôn cất các chiến sĩ hi sinh trong chiến dịch Mậu Thân 1968. Ban Chỉ đạo 115 đã xây dựng kế hoạch triển khai công tác tiếp tục thu thập thông tin về các liệt sĩ; triển khai công tác rà tìm, cất bốc, xác định danh tính để hồi hương, an táng các liệt sĩ còn đang nằm tại khu vực công viên này.

P.V

Sắp xếp lại thôn, tổ cần nhất vẫn là "đồng thuận, thống nhất"

● **Bài, ảnh: NHƯ ĐỒNG**

Việc sắp xếp, tổ chức lại thôn, tổ dân phố trên địa bàn Quảng Ngãi đang được triển khai với tinh thần thận trọng, dân chủ và đặt sự đồng thuận của người dân lên hàng đầu.

Người dân thôn Bình Thọ, xã Sơn Tịnh tham gia cuộc họp lấy ý kiến về phương án sắp xếp, sáp nhập thôn theo quy định mới

Đây không chỉ là yêu cầu nhằm đáp ứng các tiêu chí về quy mô dân số theo quy định mới mà còn mở ra cơ hội nâng cao hiệu quả quản lý, tập trung nguồn lực đầu tư và tạo không gian phát triển cho cộng đồng dân cư.

> *"Quan trọng nhất là phải tạo được sự đồng thuận trong nhân dân. Việc sắp xếp không chỉ để giảm đầu mối mà còn phải mở ra không gian phát triển mới cho địa phương.*
>
> **(Ông NGUYỄN HOÀNG HIỆP, Bí thư Đảng ủy xã Sơn Tịnh)**

Quan trọng tạo được sự đồng thuận từ cơ sở

Tại thôn Bình Thọ, xã Sơn Tịnh, nơi có gần 200 hộ dân với hơn 870 nhân khẩu, việc sáp nhập với thôn lân cận là yêu cầu tất yếu để đáp ứng tiêu chuẩn quy mô hộ gia đình theo quy định của Chính phủ. Qua các cuộc họp dân và sinh hoạt chi bộ, đa số người dân đều bày tỏ sự đồng tình với chủ trương này.

Ông Trần Hữu Ích, người dân thôn Bình Thọ cho rằng, việc sáp nhập với thôn Phước Lộc Đông là phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương. Hai thôn có nhiều nét tương đồng về điều kiện tự nhiên, kinh tế và đời sống xã hội, thuận lợi cho việc liên kết phát triển trong thời gian tới. "Thống nhất, đồng ý nhập lại cùng với thôn Phước Lộc Đông là phù hợp. Thứ nhất về thổ nhưỡng, thứ hai về kinh tế thì rất phù hợp cho nhân dân địa phương", ông Ích chia sẻ.

Bên cạnh sự đồng thuận, một số người dân cũng băn khoăn về tên gọi của thôn mới sau sáp nhập. Đây là vấn đề được các địa phương đặc biệt quan tâm nhằm bảo đảm hài hòa yếu tố lịch sử, văn hóa và nguyện vọng của cộng đồng dân cư. Ông Nguyễn Khối, Bí thư Chi bộ thôn Bình Thọ cho biết, địa phương đang đẩy mạnh tuyên truyền để người dân hiểu rõ chủ trương của Đảng và Nhà nước. Sau các cuộc họp chi bộ, thôn sẽ tổ chức họp dân để lấy ý kiến rộng rãi về phương án sáp nhập cũng như tên gọi của đơn vị mới. "Điều quan trọng là phải tạo được sự thống nhất giữa hai thôn, lựa chọn tên gọi phù hợp để người dân đồng thuận và thuận lợi trong quá trình hoạt động sau này", ông Khối bày tỏ.

Theo quy định của Trung ương, tại khu vực duyên hải Nam Trung Bộ và Tây Nguyên, thôn phải có từ 300 hộ gia đình trở lên, tổ dân phố từ 450 hộ gia đình trở lên. Trên cơ sở đó, xã Sơn Tịnh đã rà soát thực trạng và xác định có 3/19 thôn chưa đạt tiêu chuẩn về quy mô hộ gia đình. Địa phương đã xây dựng phương án sắp xếp từ 19 thôn xuống còn 16 thôn nhằm giảm đầu mối, nâng cao hiệu lực quản lý và chất lượng hoạt động tự quản của cộng đồng. Ông Nguyễn Hoàng Hiệp, Bí thư Đảng ủy xã Sơn Tịnh cho biết: Quá trình sắp xếp được thực hiện trên nguyên tắc khoa học, dân chủ, phù hợp thực tiễn và phải giải thích rõ cho người dân hiểu vì sao các đơn vị được lựa chọn để sáp nhập.

"Quan trọng nhất là phải tạo được sự đồng thuận trong nhân dân. Việc sắp xếp không chỉ để giảm đầu mối mà còn phải mở ra không gian phát triển mới cho địa phương", ông Hiệp nhấn mạnh.

Trao đổi với người dân về phương án đặt tên thôn mới sau sáp nhập, bảo đảm hài hòa yếu tố lịch sử và văn hóa địa phương

Mở không gian phát triển mới

Không chỉ ở vùng đồng bằng, các địa phương miền núi cũng đang tích cực triển khai phương án sắp xếp theo hướng phù hợp với điều kiện đặc thù. Theo hướng dẫn của UBND tỉnh này, đối với khu vực miền núi, vùng đồng bào dân tộc thiểu số và thôn đặc biệt khó khăn, tiêu chuẩn quy mô tối thiểu là 200 hộ đối với thôn và 250 hộ đối với tổ dân phố. Toàn tỉnh Quảng Ngãi hiện có 1.710 thôn, làng, tổ dân phố thuộc 96 xã, phường, đặc khu. Qua rà soát, có 700 đơn vị, chiếm 40,94%, không đạt tiêu chuẩn về quy mô hộ gia đình theo quy định mới.

Theo phương án tổng thể, tỉnh sẽ sắp xếp lại 1.095 thôn, tổ dân phố thuộc 87 xã, phường để hình thành 549 đơn vị mới. Sau sắp xếp, toàn tỉnh còn 1.164 thôn, tổ dân phố, giảm 546 đơn vị, tương đương 31,93% so với hiện nay. Cùng với việc sắp xếp địa bàn dân cư, tỉnh cũng chú trọng kiện toàn đội ngũ người hoạt động không chuyên trách ở cơ sở theo hướng tinh gọn, nâng cao chất lượng; khuyến khích mô hình bí thư chi bộ đồng thời là trưởng thôn hoặc tổ trưởng tổ dân phố. Các địa phương đồng thời rà soát, bố trí lại nhà văn hóa, nhà sinh hoạt cộng đồng nhằm đáp ứng nhu cầu sinh hoạt của người dân sau khi sáp nhập.

Với cách làm bài bản, công khai và lấy ý kiến rộng rãi từ cơ sở, việc sắp xếp thôn, tổ dân phố ở Quảng Ngãi đang từng bước tạo được sự đồng thuận trong nhân dân. Đây là tiền đề quan trọng để xây dựng bộ máy cơ sở tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới. ■

GÓP Ý XÂY DỰNG LUẬT ĐÔ THỊ ĐẶC BIỆT:

Tạo động lực phát triển cho cả vùng

● THÙY TRANG

Trước yêu cầu phát triển mới của TP.HCM và kỳ vọng đưa thành phố này trở thành đô thị toàn cầu trong những thập niên tới, việc xây dựng Luật Đô thị đặc biệt đang được xem là bước đi quan trọng nhằm tạo lập một khung thể chế đủ mạnh để tháo gỡ các điểm nghẽn, mở rộng không gian phát triển và tăng cường liên kết vùng.

Đây là nội dung trọng tâm tại hội nghị lấy ý kiến góp ý của các tỉnh, thành vùng Đông Nam Bộ và đồng bằng sông Cửu Long do UBND TP.HCM vừa tổ chức.

Đô thị đặc biệt được xác định là đô thị tầm quốc tế

Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Nguyễn Mạnh Cường nhấn mạnh sự phát triển của thành phố không thể tách rời sự phát triển chung của các địa phương trong vùng Đông Nam Bộ, đồng bằng sông Cửu Long và các tỉnh Nam Trung Bộ. Việc xây dựng Luật Đô thị đặc biệt không chỉ nhằm tạo ra khung pháp lý cho riêng TP.HCM mà còn hướng tới kiến tạo mô hình quản trị và liên kết vùng cho tương lai.

Dự thảo Luật Đô thị đặc biệt được xây dựng với mục tiêu tạo lập cơ chế, chính sách và khung pháp lý vượt trội để TP.HCM phát triển tương xứng với vị thế của một đô thị đặc biệt. Đồng thời, luật cũng hướng tới nâng cao vai trò điều phối, dẫn dắt phát triển của thành phố đối với các địa phương trong vùng. Theo dự thảo, đô thị đặc biệt được xác định là đô thị tầm quốc tế, có năng lực cạnh tranh toàn cầu theo mô hình đa cực, đa trung tâm, có kết cấu hạ tầng và quản trị thông minh, hiện đại; trung tâm điều phối mô hình quản trị, hạt nhân của vùng đô thị đặc biệt; cực đổi mới sáng tạo và hội nhập quan trọng của cả nước.

Đô thị đặc biệt có vai trò kiến tạo thể chế, chất lượng phát triển, chuẩn mực quản trị và mô hình tăng trưởng mới dựa trên khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, năng suất lao động và năng lực cạnh tranh. Dự thảo luật gồm 9 chương, 45 điều, quy định toàn diện về vị trí, vai trò, cơ chế, chính sách, thẩm quyền và trách nhiệm trong xây dựng, quản lý và phát triển đô thị. Theo UBND TP.HCM, việc xây dựng luật nhằm cụ thể hóa các chủ trương, định hướng lớn của Đảng và Nhà nước, tạo động lực ổn định, lâu dài cho sự phát triển của thành phố trong giai đoạn mới.

Tại hội nghị, nhiều ý kiến tập trung vào các giải pháp tăng cường liên kết vùng, đặc biệt trong lĩnh vực hạ tầng, quy hoạch, dữ liệu và nguồn nhân lực. GS.TS Nguyễn Trọng Hoài, nguyên Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Kinh tế TP.HCM cho rằng phát triển hệ thống hạ tầng liên kết vùng có ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Trong đó, ưu tiên hàng đầu là kết nối đồng bộ hệ thống giao thông giữa TP.HCM với các địa phương vùng Đông Nam Bộ và đồng bằng sông Cửu Long.

Theo GS Hoài, TP.HCM với vai trò đô thị hạt nhân và trung tâm tăng trưởng của vùng có khả năng tạo hiệu ứng lan tỏa mạnh mẽ nhờ lợi thế về kinh tế, khoa học-công nghệ, đổi mới sáng tạo, tài chính, thương mại và logistics. Tuy nhiên, để phát huy hiệu quả vai trò này cần xây dựng cơ chế liên kết vùng dựa trên nguyên tắc chia sẻ lợi ích, chia sẻ trách nhiệm và cùng phát triển. Trong bối cảnh chuyển đổi số diễn ra mạnh mẽ, ông cũng đề xuất các địa phương cần đẩy mạnh kết nối, chia sẻ và khai thác hiệu quả dữ liệu dùng chung nhằm nâng cao chất lượng quản trị, tối ưu hóa nguồn lực và phục vụ mục tiêu tăng trưởng bền vững.

Xây dựng quỹ phát triển hạ tầng vùng

Một trong những đề xuất đáng chú ý là việc hình thành Quỹ phát triển hạ tầng vùng. Theo GS.TS Nguyễn Trọng Hoài, quỹ này cần được xây dựng trên cơ sở huy động đa dạng nguồn vốn từ ngân sách nhà nước, nguồn lực xã hội hóa và các nguồn vốn hợp pháp khác nhằm tạo nguồn lực bền vững cho đầu tư hạ tầng liên kết vùng.

Đồng quan điểm, ông Phạm Tuấn Anh, Phó Giám đốc Sở Tài chính TP Đồng Nai cho rằng, việc xây dựng quỹ phát triển hạ tầng vùng là cần thiết để tạo thêm nguồn lực đầu tư cho các công trình kết nối liên vùng. Quỹ cũng góp phần đa dạng hóa các kênh huy động vốn và nâng cao năng lực cạnh tranh của toàn vùng. Đại diện tỉnh Vĩnh Long, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Trúc Sơn cho hay, để nâng cao hiệu quả liên kết vùng, trước hết cần bảo đảm sự đồng bộ, thống nhất trong công tác quy hoạch giữa các địa phương. Ông đề xuất hệ thống hạ tầng liên kết vùng cần được ưu tiên đầu tư từ ngân sách Trung ương, ngân sách địa phương cùng các nguồn lực hợp pháp khác nhằm giúp TP.HCM phát huy tốt hơn vai trò đầu tàu tăng trưởng và nâng cao sức lan tỏa đối với toàn vùng.

Bên cạnh đó, ông Sơn kiến nghị tập trung đầu tư tuyến đường ven biển kết nối các địa phương trong khu vực để mở rộng không gian phát triển, khai thác hiệu quả tiềm năng kinh tế biển, logistics và du lịch, tạo động lực tăng trưởng mới cho đồng bằng sông Cửu Long và khu vực phía Nam. Đối với nguồn nhân lực, lãnh đạo tỉnh Vĩnh Long nhận định TP.HCM hiện là trung tâm đào tạo và sử dụng lao động lớn nhất khu vực. Vì vậy, cần tăng cường cơ chế phối hợp, chia sẻ nguồn nhân lực chất lượng cao giữa thành phố và các địa phương, đặc biệt trong các lĩnh vực y tế, giáo dục, khoa học - công nghệ và chuyển đổi số.

Việc lấy ý kiến các địa phương cho dự thảo Luật Đô thị đặc biệt diễn ra trong bối cảnh Bộ Chính trị vừa ban hành Nghị quyết số 09 về xây dựng và phát triển TP.HCM trong kỷ nguyên mới. Nghị quyết xác định mục tiêu đưa TP.HCM trở thành đô thị toàn cầu, trung tâm kinh tế, tài chính, khoa học- công nghệ hàng đầu khu vực và châu Á trong những thập niên tới. Bộ Chính trị yêu cầu xây dựng và ban hành Luật Đô thị đặc biệt nhằm tạo thể chế đặc biệt vượt trội, khung pháp lý đồng bộ, phù hợp, trở thành "đột phá của đột phá", tạo điều kiện thuận lợi nhất cho TP.HCM khai thác tối đa hiệu quả tiềm năng, thế mạnh, huy động mọi nguồn lực tăng tốc, phát triển nhanh và bền vững. Thành phố sẽ được phân cấp, phân quyền mạnh mẽ; chủ động thí điểm các cơ chế, chính sách mới và mô hình phát triển mới theo cơ chế thử nghiệm có kiểm soát.

Những ý kiến đóng góp từ các địa phương cho thấy kỳ vọng chung đối với Luật Đô thị đặc biệt không chỉ nằm ở việc tạo cơ chế mới cho TP.HCM, mà còn góp phần hình thành mô hình liên kết vùng hiệu quả hơn, qua đó tạo động lực phát triển cho toàn bộ khu vực phía Nam trong giai đoạn tới.■

Việc xây dựng Luật Đô thị đặc biệt với cơ chế vượt trội, tạo đột phá thể chế để TP.HCM phát huy tối đa tiềm năng, thế mạnh
Ảnh: TTNT

Tiếp nhận 580 đơn vị máu tại chương trình Hành trình Đỏ năm 2026

Sáng qua 14.6, tại xã Nghĩa Hành, tỉnh Quảng Ngãi tổ chức Chương trình "Hành trình Đỏ - Kết nối dòng máu Việt" và "Tôn vinh người hiến máu tiêu biểu" nhân Ngày Quốc tế Người hiến máu 14.6. Năm 2026 là lần thứ 14 chương trình Hành trình Đỏ được triển khai trên toàn quốc và là năm thứ 12 liên tiếp Quảng Ngãi hưởng ứng chương trình. Đây là hoạt động mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc, góp phần lan tỏa tinh thần "Một giọt máu cho đi - một cuộc đời ở lại", kết nối triệu trái tim vì cộng đồng.

Hiến máu cứu người ngày càng trở thành nét đẹp trong đời sống xã hội, thể hiện sâu sắc truyền thống "thương người như thể thương thân" của người dân Quảng Ngãi. Công tác tuyên truyền, vận động hiến máu tình nguyện trên địa bàn tỉnh đã có nhiều chuyển biến tích cực, lượng máu tiếp nhận hằng năm cơ bản đạt và vượt chỉ tiêu, đáp ứng nhu cầu cấp cứu, điều trị. Từ đầu năm 2026 đến ngày 30.5, toàn tỉnh đã tiếp nhận hơn 12,1 nghìn đơn vị máu. Những con số ấy được tạo nên từ hàng vạn nghĩa cử cao đẹp của cán bộ, chiến sĩ, đoàn viên, hội viên, người lao động và các tầng lớp nhân dân.

Theo Phó Trưởng ban Hành trình Đỏ Trung ương Nguyễn Tuấn Khởi, Quảng Ngãi không chỉ là vùng đất giàu truyền thống cách mạng mà còn để lại nhiều dấu ấn trong phong trào hiến máu tình nguyện của cả nước. Điều đáng quý nhất là hình ảnh những người lao động bình dị, sinh viên, người dân lớn tuổi, lực lượng vũ trang và nhiều gia đình cùng dắt tay nhau đi hiến máu, tạo nên nét đẹp nhân văn của chương trình. Dịp này, Chủ tịch UBND tỉnh tặng Bằng khen cho tám gia đình và 22 cá nhân có thành tích xuất sắc trong phong trào hiến máu tình nguyện năm 2026. Ban Chỉ đạo vận động hiến máu tình nguyện tỉnh tặng Giấy khen cho 24 cá nhân tiêu biểu.

Chương trình thu hút đông đảo người dân tham gia đăng ký hiến máu và Ban tổ chức đã tiếp nhận 580 đơn vị máu, góp phần bổ sung nguồn máu phục vụ công tác cấp cứu và điều trị cho người bệnh.

N.ĐỒNG

Nâng tầm du lịch đường thủy, đón đầu dòng khách cao cấp

● **Bài, ảnh: HOÀNG HẢI**

Các chuyên gia nhận định, cuộc cạnh tranh mới của du lịch toàn cầu không còn nằm ở "giá rẻ" mà ở khả năng tạo ra những trải nghiệm có chiều sâu văn hóa và cảm xúc đủ sức hấp dẫn để thu hút du khách hạng sang.

Theo nhiều báo cáo du lịch quốc tế, nhóm khách cao cấp thường có mức chi tiêu cao gấp 5 - 10 lần khách đại trà; thời gian lưu trú dài ngày hơn và đặc biệt quan tâm tới văn hóa bản địa, ẩm thực, nghệ thuật, sức khỏe và phát triển bền vững. Đây cũng là phân khúc du khác được nhiều đô thị lớn như Paris (Pháp), London (Anh), Amsterdam (Hà Lan) hay Bangkok (Thái Lan) tập trung phát triển thông qua các sản phẩm du lịch đường sông có chiều sâu trải nghiệm, trong đó không thể thiếu trải nghiệm đô thị.

Du lịch Việt Nam đang bước vào giai đoạn chuyển dịch từ tăng trưởng số lượng sang tăng trưởng giá trị, đặt trọng tâm vào chiều sâu văn hóa, kinh tế trải nghiệm và kinh tế đêm thay vì cạnh tranh bằng quy mô hay giá rẻ. Đón đầu xu hướng trên, LuxGroup vừa công bố đầu tư gần 1.000 tỷ đồng vào thương hiệu di sản Amiral, phát triển "hạm đội" 10 chiếc du thuyền boutique để khai thác các tuyến du lịch đường sông và ven biển phía Nam.

Ông Phạm Hà, Founding President & CEO của LuxGroup cho biết, đây là dự án tiên phong đầu tư vào kinh tế trải nghiệm, du thuyền đêm và sức mạnh mềm văn hóa trên sông Sài Gòn, TP.HCM. Theo ông Hà, nếu được kể đúng cách bằng ngôn ngữ của du lịch du thuyền, hệ thống di sản thiên nhiên sẽ là nguồn vốn vô giá của nền kinh tế trải nghiệm, kinh tế đêm và sức mạnh mềm quốc gia. Với dự án trên, LuxGroup đang thử nghiệm một cách tiếp cận mới, biến dòng sông từ hạ tầng giao thông thành hạ tầng văn hóa của nền kinh tế trải nghiệm Việt Nam. Khác với mô hình du thuyền đại trà, Amiral Cruises lựa chọn hướng đi với quy mô giới hạn dưới 100 khách mỗi hành trình, nhằm tạo không gian trải nghiệm riêng tư, dịch vụ cá nhân hóa và không gian đủ sâu để văn hóa trở thành nội dung cốt lõi của sản phẩm thay vì chỉ là yếu tố trang trí.

"Mỗi hành trình được thiết kế như một "hành trình văn hóa", nơi du khách không chỉ di chuyển trên sông mà còn "đi qua" lịch sử, nghệ thuật, âm nhạc, mỹ thuật, ẩm thực và đời sống Nam Bộ thông qua nghệ thuật kể chuyện, trình diễn và những trải nghiệm được tuyển chọn kỹ lưỡng. Đây cũng là hướng tiếp cận phù hợp với xu hướng du lịch sang trọng toàn cầu, khi giá trị cao cấp đang dịch chuyển từ giá trị vật chất sang giá trị tinh thần ở nhóm khách cao cấp, họ ưu tiên cho xu hướng tìm kiếm sự tinh tế, cảm xúc và tính bản địa đủ sâu để tạo nên những ký ức khó quên", ông Hà chia sẻ.

Thay vì thúc "ép" du khách đi thật nhiều nơi, mô hình này hướng tới việc giúp du khách "cảm" sâu hơn ở từng nơi, du lịch chậm trong một siêu đô thị chuyển động nhanh. Trên boong tàu, du khách có thể thưởng thức cocktail lúc hoàng hôn, nghe nhạc jazz, ngắm Sài Gòn phản chiếu trên mặt nước và tham gia "Sông Show" - chương trình nghệ thuật kể chuyện văn hóa sông nước kết nối quá khứ với hiện tại. Điểm khác biệt nữa của sản phẩm du lịch mới này nằm ở cách nhìn về dòng sông Sài Gòn như một nền tảng văn hóa - kinh tế, có khả năng tạo ra chuỗi giá trị trải nghiệm liên hoàn giữa đô thị, lịch sử, sinh thái và bản sắc địa phương.

Giai đoạn đầu, dự án sẽ khởi động đội tàu cao tốc Amiral Explorers sức chứa 35 khách và du thuyền boutique 99 khách vận hành từ Bến Bạch Đằng; các sản phẩm bao gồm hành trình ban ngày kết nối trung tâm TP.HCM với Địa đạo Củ Chi bằng đường sông cùng các hành trình sunset cocktail và dinner cruise kết hợp fine dining, âm nhạc sống và nghệ thuật trình diễn.

Dự kiến trong giai đoạn 2027 - 2028, LuxGroup đưa vào hoạt động du thuyền ngủ đêm quy mô 50 cabins phục vụ khoảng 100 khách trên các hành trình 1 - 3 đêm từ cảng thủy lịch sử Nhà Rồng - Khánh Hội, kết nối Sài Gòn - Cần Giờ - Vũng Tàu - Mekong - Campuchia. Theo đó, các hành trình được thiết kế kết nối trung tâm TP.HCM với Khu Dự trữ Sinh quyển Thế giới UNESCO Cần Giờ, Địa đạo Củ Chi, Vũng Tàu, Mekong và Campuchia bằng đường thủy. Sự kết nối này tạo ra trải nghiệm đa tầng, nơi đô thị, lịch sử và thiên nhiên giao thoa trong một hành trình liên tục, thay vì những điểm đến rời rạc như mô hình du lịch truyền thống.

Trong bối cảnh TP.HCM đang thúc đẩy kinh tế đêm và nâng cấp du lịch đường sông, những sản phẩm giàu chất truyền thống và bản sắc địa phương được xem là lợi thế cạnh tranh mới để thu hút dòng khách quốc tế cao cấp có mức chi tiêu cao và lưu trú dài ngày. Những sản phẩm trải nghiệm mới như Amiral Cruises được kỳ vọng mở ra hướng đi cho kinh tế trải nghiệm, kinh tế đêm và du lịch đường sông cao cấp, góp phần thu hút dòng khách sang trọng đến với Thành phố bằng văn hóa, cảm xúc và chiều sâu bản sắc.

Bà Nguyễn Thị Khánh, Phó Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Việt Nam - Chủ tịch Hiệp hội Du lịch TP.HCM nhận định, sau khi địa giới hành chính được mở rộng với hệ thống sông ngòi, kênh rạch phong phú, TP.HCM sở hữu dư địa rất lớn để phát triển các sản phẩm du lịch sông nước theo hướng bài bản và bền vững, góp phần nâng cao sức hấp dẫn và thương hiệu của điểm đến TP.HCM.

Theo các chuyên gia, du lịch quốc tế không chỉ đơn thuần là đón khách đến tham quan, mà còn là cách Việt Nam "xuất khẩu" văn hóa, ẩm thực, nghệ thuật và lối sống ngay trên chính quê hương mình, để mỗi du khách quốc tế là một người trực tiếp trải nghiệm và tiêu dùng các giá trị văn hóa Việt Nam.

"Du khách quốc tế ngày nay không còn chỉ tìm kiếm nơi rẻ hay thuận tiện, họ muốn được trải nghiệm văn hóa bản địa, muốn nghe những câu chuyện thật và muốn cảm nhận chiều sâu của điểm đến thay vì chỉ chụp ảnh check-in. Trong bối cảnh "giá rẻ" không còn lợi thế cạnh tranh, những điểm đến biết kể câu chuyện, tạo chiều sâu trải nghiệm và xây dựng được bản sắc riêng mới có khả năng thu hút dòng khách quốc tế chất lượng cao trong dài hạn", ông Phạm Hà nhấn mạnh. ■

Đêm nghệ thuật "Sông Show" trên du thuyền nghe dòng sông kể chuyện

Đối ngoại là sự vươn xa của nội lực quốc gia

Thế giới đang chuyển động nhanh, mạnh và khó lường hơn bao giờ hết. Cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn, xung đột khu vực, biến đổi khí hậu, đứt gãy chuỗi cung ứng, an ninh mạng, trí tuệ nhân tạo, chuyển đổi số, tiêu chuẩn xanh, thương mại số… đang tác động sâu sắc đến từng quốc gia, từng nền kinh tế và từng người dân. Trong bối cảnh ấy, không một quốc gia nào có thể phát triển nếu tự tách mình khỏi dòng chảy chung của thời đại.

Với Việt Nam, phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới đòi hỏi phải có một tư duy đối ngoại mới, chủ động hơn, toàn diện hơn và gắn chặt hơn với yêu cầu phát triển bên trong. Điểm rất đáng chú ý trong phát biểu của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm là đối ngoại được xác định là nhiệm vụ "trọng yếu, thường xuyên", bên cạnh quốc phòng, an ninh. Đây là bước phát triển quan trọng trong tư duy lãnh đạo của Đảng. Đối ngoại không chỉ là bang giao, nghi lễ hay xử lý quan hệ quốc tế, mà trở thành một phương thức trọng yếu trong xây dựng, bảo vệ và phát triển đất nước.

Nói cách khác, đối ngoại không đứng ngoài đời sống quốc gia. Đối ngoại phải đi trước trong nhận diện nguy cơ, ngăn ngừa khủng hoảng từ sớm, từ xa, từ nơi xuất phát; đồng thời mở ra những không gian hợp tác mới để đất nước phát triển nhanh và bền vững hơn. Quốc gia nào thiếu năng lực dự báo, không chủ động trước biến động quốc tế sẽ dễ rơi vào bị động. Ngược lại, quốc gia nào biết kết hợp nội lực với ngoại lực, sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại, quốc gia đó sẽ có thêm cơ hội vươn lên.

Từ góc nhìn văn hóa, đối ngoại Việt Nam luôn mang trong mình cốt cách của một dân tộc yêu chuộng hòa bình, trọng nghĩa, trọng tín, mềm dẻo nhưng kiên cường, hòa hiếu nhưng không khuất phục. Cha ông ta đã biết dùng chính nghĩa, lòng dân và văn hóa ứng xử làm nền tảng cho bang giao. Thời đại Hồ Chí Minh tiếp tục nâng truyền thống ấy lên tầm cao mới: Độc lập, tự chủ; hòa bình, hữu nghị; thêm bạn, bớt thù; kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại.

Trong kỷ nguyên mới, truyền thống ấy cần được phát huy bằng tinh thần "tự chủ chiến lược" và "tự cường". Tự chủ chiến lược không phải là khép kín hay đứng ngoài thế giới, mà là năng lực làm chủ vận mệnh quốc gia, định vị đúng vị thế, lựa chọn đúng hướng đi, ứng phó linh hoạt trước biến động, không rơi vào đối đầu hay lệ thuộc. Tự cường là phát huy nội lực, củng cố niềm tin dân tộc, làm cho đất nước mạnh lên từ bên trong.

Một nền đối ngoại mạnh phải bắt đầu từ một quốc gia mạnh. Ngoại giao có thể mở đường, nhưng để đi xa, đất nước phải có nội lực. Nội lực ấy không chỉ là kinh tế, hạ tầng, công nghệ hay thị trường, mà còn là văn hóa, con người, thể chế, uy tín, năng lực thực thi, chất lượng quản trị và sức đồng thuận xã hội. Một đất nước có nền văn hóa giàu bản sắc, xã hội ổn định, con người sáng tạo, chính sách nhất quán, cam kết được thực hiện nghiêm túc sẽ có tiếng nói lớn hơn và sức thuyết phục cao hơn trên trường quốc tế.

Bởi vậy, khi nói "đối ngoại là sự vươn xa của đối nội", đó không chỉ là một nhận định chính trị, mà còn là một triết lý phát triển. Tiếng nói của Việt Nam trên thế giới phụ thuộc vào chất lượng

QUYẾT LIỆT TRIỂN KHAI CHỈ ĐẠO CỦA TỔNG BÍ THƯ, CHỦ TỊCH NƯỚC TÔ LÂM:

Từ bảo vệ không gian phát triển đến kiến tạo năng lực phát triển quốc gia

● PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Tại Hội nghị quán triệt và triển khai Nghị quyết số 06-NQ/TW của Bộ Chính trị về triển khai đường lối đối ngoại Đại hội XIV của Đảng, phát biểu của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã gợi mở một tư duy mới về đối ngoại Việt Nam trong kỷ nguyên phát triển mới. Đó là nền đối ngoại không chỉ bảo vệ môi trường hòa bình, ổn định và lợi ích quốc gia - dân tộc, mà còn phải trở thành lực lượng tiên phong kiến tạo năng lực phát triển, lan tỏa bản sắc văn hóa, nâng tầm vị thế đất nước và đóng góp có trách nhiệm vào cộng đồng quốc tế.

phát triển bên trong của Việt Nam. Nếu bên trong chúng ta xây dựng được một xã hội ổn định, nhân văn, sáng tạo, kỷ cương, giàu bản sắc và có khát vọng vươn lên, thì bên ngoài chúng ta sẽ có đủ tự tin để đối thoại, hợp tác, cạnh tranh và đóng góp.

Trong ý nghĩa ấy, đối ngoại không chỉ là công việc của ngành ngoại giao. Một sản phẩm Việt Nam đạt chuẩn quốc tế là một thông điệp đối ngoại. Một địa phương biết biến di sản thành nguồn lực phát triển là một thông điệp đối ngoại. Một doanh nghiệp giữ chữ tín trong hợp tác quốc tế là một thông điệp đối ngoại. Một nghệ sĩ, vận động viên, trí thức, sinh viên Việt Nam tỏa sáng ở nước ngoài cũng là một thông điệp đẹp về đất nước. Đối ngoại vì thế là sự nghiệp của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, của cả hệ thống chính trị và của từng công dân.

Kiến tạo năng lực phát triển, lan tỏa bản sắc Việt Nam

Một trong những thông điệp nổi bật nhất trong phát biểu của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm là yêu cầu chuyển từ "ngoại giao bảo vệ không gian phát triển" sang "ngoại giao kiến tạo năng lực phát triển quốc gia"; từ "hội nhập thị trường" sang "kiến tạo thị trường"; từ "tham gia luật chơi" sang "góp phần định hình luật chơi". Đây là bước chuyển rất sâu trong tư duy đối ngoại và cũng là bước chuyển quan trọng trong tư duy phát triển đất nước.

Trong nhiều năm qua, đối ngoại và hội nhập quốc tế đã góp phần to lớn vào công cuộc đổi mới. Việt Nam phá thế bao vây, cấm vận, mở rộng quan hệ với các nước, tham gia các tổ chức khu vực và quốc tế, ký kết nhiều hiệp định thương mại tự do, thu hút đầu tư, mở rộng thị trường xuất khẩu, nâng cao vị thế quốc gia. Những thành tựu ấy rất quan trọng. Nhưng khi đất nước đặt mục tiêu phát triển cao hơn, yêu cầu đối với đối ngoại cũng phải cao hơn.

Đối ngoại hôm nay không thể chỉ dừng lại ở việc mở cửa, thu hút nguồn lực hay tham gia các cơ chế quốc tế. Đối ngoại phải góp phần trực tiếp tạo ra năng lực mới cho quốc gia: Năng lực công nghệ, năng lực đổi mới sáng tạo, năng lực cạnh tranh, năng lực quản trị, năng lực thích ứng và năng lực tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị toàn cầu. Quan hệ chính trị tốt đẹp phải được chuyển hóa thành dự án cụ thể. Cam kết quốc tế phải trở thành kết quả cụ thể. Hiệp định thương mại phải mở ra cơ hội cụ thể cho doanh nghiệp. Hợp tác công nghệ phải tạo ra năng lực cụ thể cho nền kinh tế.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị quán triệt và triển khai Nghị quyết số 06-NQ/TW của Bộ Chính trị về triển khai đường lối đối ngoại Đại hội XIV của Đảng

Ảnh: TTXVN

Đây là điểm rất nhân văn trong tư duy đối ngoại mới. Phát triển không phải là những con số vô cảm. Phát triển phải được đo bằng chất lượng sống, cơ hội việc làm, khả năng tiếp cận tri thức, môi trường sống an toàn, đời sống tinh thần phong phú và niềm hạnh phúc của người dân. Đối ngoại vì thế không phải là câu chuyện xa xôi của hội nghị, diễn đàn hay tuyên bố chung. Đối ngoại phải đi vào đời sống, vào sinh kế, vào cơ hội phát triển của từng địa phương, doanh nghiệp và người dân.

Để làm được điều đó, đối ngoại kinh tế phải chuyển từ "thu hút" sang "chọn lọc và nâng chất". Chúng ta không thể chỉ quan tâm đến số lượng dự án đầu tư, mà phải quan tâm đến chất lượng, công nghệ, mức độ chuyển giao, liên kết với doanh nghiệp trong nước, tiêu chuẩn môi trường và đóng góp vào năng suất lao động. Chúng ta không thể chỉ xuất khẩu nhiều hơn, mà phải xuất khẩu với giá trị cao hơn, thương hiệu mạnh hơn, hàm lượng văn hóa và sáng tạo lớn hơn.

Đặc biệt, trong thời đại khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, ngoại giao công nghệ phải trở thành một mũi nhọn. Không gian phát triển mới không chỉ nằm ở đất đai, tài nguyên hay lao động giá rẻ, mà nằm trong dữ liệu, trí tuệ nhân tạo, kinh tế số, kinh tế xanh, công nghệ cao, tiêu chuẩn xanh, thương mại số và mạng lưới tri thức toàn cầu. Việt Nam cần chủ động kết nối với các trung tâm đổi mới sáng tạo của thế giới, tham gia định hình luật chơi mới về dữ liệu, trí tuệ nhân tạo, tiêu chuẩn xanh, thương mại số; đồng thời hỗ trợ doanh nghiệp và địa phương tiếp cận, học hỏi, hấp thụ và làm chủ các nguồn lực mới.

Nhưng kiến tạo năng lực phát triển quốc gia không chỉ là câu chuyện kinh tế hay công nghệ. Đó còn là câu chuyện văn hóa. Một nền kinh tế muốn đi xa phải có văn hóa chất lượng, văn hóa đổi mới, văn hóa giữ chữ tín, văn hóa tôn trọng tiêu chuẩn, văn hóa hợp tác và văn hóa cạnh tranh lành mạnh. Một quốc gia muốn có vị thế bền vững phải có sức mạnh mềm. Một thương hiệu quốc gia muốn được yêu mến phải có câu chuyện, bản sắc và giá trị.

Vì vậy, thông điệp nâng tầm vị thế quốc gia tương xứng với tầm vóc lịch sử, bản sắc văn hóa, tiềm lực kinh tế và vai trò chính trị ngày càng gia tăng của đất nước có ý nghĩa rất lớn đối với ngành Văn hóa. Việt Nam có một kho tàng văn hóa phong phú, từ di sản, lễ hội, ẩm thực, làng nghề, nghệ thuật truyền thống đến văn học, điện ảnh, âm nhạc, mỹ thuật, thiết kế, thời trang, du lịch văn hóa và công nghiệp sáng tạo. Nếu biết tổ chức, hiện đại hóa và kể câu chuyện Việt Nam bằng ngôn ngữ của thời đại, những giá trị ấy sẽ trở thành nguồn lực đối ngoại, nguồn lực kinh tế và nguồn lực xây dựng thương hiệu quốc gia.

Ngoại giao văn hóa vì thế không thể chỉ dừng lại ở các hoạt động biểu diễn, triển lãm, tuần lễ văn hóa hay sự kiện quảng bá. Ngoại giao văn hóa phải trở thành một chiến lược dài hạn nhằm lan tỏa hình ảnh một Việt Nam tự cường, đổi mới, nhân văn và trách nhiệm. Ngoại giao di sản không chỉ là giới thiệu di sản ra thế giới, mà còn là cam kết bảo tồn, phát huy và biến di sản thành nguồn lực phát triển bền vững. Một di sản được UNESCO ghi danh, một món ăn Việt Nam được bạn bè quốc tế yêu thích, một bộ phim Việt Nam được công chúng toàn cầu chú ý, một lễ hội được tổ chức văn minh, một làng nghề được kết nối với thiết kế hiện đại và thị trường quốc tế - tất cả đều có thể trở thành những "đại sứ văn hóa" của đất nước.

Cùng với lan tỏa bản sắc, Việt Nam cũng cần thể hiện trách nhiệm toàn cầu. Một quốc gia có vị thế ngày càng cao không thể chỉ nói về lợi ích của mình, mà còn phải đóng góp cho những vấn đề chung của nhân loại: Hòa bình, phát triển bền vững, biến đổi khí hậu, an ninh lương thực, gìn giữ hòa bình, cứu hộ cứu nạn, viện trợ nhân đạo, quản trị công nghệ mới. Đó là cách Việt Nam khẳng định mình không chỉ là một thành viên tích cực, mà còn là một đối tác tin cậy, một quốc gia có trách nhiệm trong cộng đồng quốc tế.

Để những thông điệp lớn ấy đi vào cuộc sống, yếu tố quyết định là tổ chức thực hiện. Tinh thần "hiểu sâu, làm đúng, làm đến nơi đến chốn, làm hiệu quả" phải trở thành văn hóa hành động. Quán triệt Nghị quyết là để hành động; hành động để tạo chuyển biến; chuyển biến để mang lại kết quả thực chất. Điều cần tránh nhất là tư duy hình thức, phô trương, nói nhiều nhưng làm ít, ký nhiều nhưng triển khai chậm, cam kết lớn nhưng kết quả nhỏ.

Từ bảo vệ không gian phát triển đến kiến tạo năng lực phát triển quốc gia là một bước chuyển về tư duy, nhưng cũng là một lời nhắc nhở về hành động. Muốn đi xa, Việt Nam phải mạnh từ bên trong. Muốn được thế giới tôn trọng, Việt Nam phải có bản lĩnh, trí tuệ và bản sắc. Muốn phát triển bền vững, Việt Nam phải biết kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại, biến văn hóa thành nguồn lực, biến đối ngoại thành động lực, biến khát vọng thành năng lực thực tế.

Đó là con đường để Việt Nam không chỉ bước ra thế giới, mà còn góp phần làm phong phú hơn thế giới bằng những giá trị văn hóa, hòa bình, nhân văn và trách nhiệm của mình. ■

Đâu là những "giá trị nổi bật toàn cầu" của di tích Cổ Loa?

● HÀ AN

Từ kinh đô của Nhà nước Âu Lạc hơn hai thiên niên kỷ trước đến ứng cử viên trong lộ trình đề cử Di sản văn hóa thế giới, Khu di tích Cổ Loa đang đứng trước cơ hội đặc biệt để được nhận nhìn ở tầm vóc rộng lớn hơn, không chỉ một tòa thành cổ hay một địa danh lịch sử, mà là vùng lõi của văn minh sông Hồng, nơi lưu giữ ký ức khởi nguyên của quốc gia Việt Nam.

Tọa đàm khoa học *Nhận diện giá trị nổi bật của Khu di tích Cổ Loa* nhằm tiếp tục hoàn thiện Báo cáo tóm tắt trình UNESCO xem xét đưa Cổ Loa vào Danh sách đề cử Di sản thế giới vừa được tổ chức tại Hà Nội.

Trong câu chuyện bảo tồn di sản hôm nay, việc lập hồ sơ khoa học trình UNESCO không chỉ là hành trình hướng đến một danh hiệu quốc tế. Xa hơn, đó là quá trình nhận diện sâu sắc hơn nữa giá trị của di sản, xác lập vị thế của một vùng đất trong tiến trình lịch sử nhân loại, đồng thời mở ra những cơ hội bảo tồn và phát huy bền vững hơn trong tương lai. Với Cổ Loa, hành trình ấy càng trở nên đặc biệt bởi đây là vùng đất gắn với những lớp trầm tích lịch sử sâu dày, nơi khởi phát của một nhà nước sơ khai và cũng là một trong những biểu tượng quan trọng nhất của nền văn minh Việt cổ.

Nhìn lại "vùng lõi" của văn minh sông Hồng

Trong tâm thức người Việt, Cổ Loa từ lâu hiện diện như miền ký ức gắn với câu chuyện nỏ thần Kim Quy, mối tình bi thương của Mỵ Châu - Trọng Thủy và bi kịch mất nước của An Dương Vương. Nhưng vượt lên trên lớp huyền thoại dân gian ấy, bóc tách những huyền tích còn thấm đẫm nơi đây, hàng chục năm qua, khảo cổ học đã từng bước xác lập một nhận thức khoa học rõ ràng hơn về giá trị của di sản.

Không phải ngẫu nhiên mà nhiều chuyên gia, nhà nghiên cứu xem Cổ Loa là một trong những bằng chứng quan trọng nhất về sự hình thành nhà nước sơ khai đầu tiên của người Việt. Từ khoảng thế kỷ III trước Công nguyên, nơi đây đã trở thành kinh đô của Nhà nước Âu Lạc với hệ thống thành lũy quy mô lớn, kết cấu nhiều vòng độc đáo và tư duy tổ chức không gian thể hiện trình độ kỹ thuật đáng chú ý của cư dân Việt cổ. Nhìn từ trên cao, hình thế thành xoáy trôn ốc đã tạo nên tên gọi "Loa thành". Song điều khiến giới nghiên cứu quan tâm hơn cả không chỉ nằm ở cấu trúc kiến trúc quân sự, mà còn ở khả năng phản ánh trình độ tổ chức xã hội, mô hình quyền lực và năng lực thích ứng môi trường của cư dân đồng bằng sông Hồng thời kỳ đầu.

Theo nhiều nhà khoa học, trong lịch sử khu vực Đông Nam Á, không nhiều trung tâm quyền lực sớm vẫn còn bảo lưu được hệ thống dấu tích khảo cổ, cảnh quan cư trú và lớp lớp văn hóa kéo dài liên tục như ở Cổ Loa. Đó cũng là lý do việc nhận diện "giá trị nổi bật toàn cầu", khái niệm cốt lõi trong hồ sơ khoa học trình UNESCO, đang trở thành trọng tâm của quá trình xây dựng. Nhiều chuyên gia đồng thuận rằng, cần tiếp cận Cổ Loa không chỉ như một thành trì quân sự hay một kinh đô cổ, mà như biểu hiện sớm của mô hình đô thị, nhà nước gắn với tiến trình hình thành nền văn minh đầu tiên ở lưu vực sông Hồng. Giám đốc Trung tâm Bảo tồn di sản Thăng Long - Hà Nội Nguyễn Thanh Quang cho biết, thời gian qua đơn vị đã phối hợp với nhiều chuyên gia, nhà khoa học triển khai nghiên cứu, khảo sát, thu thập tư liệu để từng bước xây dựng luận cứ khoa học cho Báo cáo tóm tắt trình UNESCO.

Theo ông Quang, điều quan trọng nhất hiện nay là phải nhận diện đầy đủ các giá trị nổi bật toàn cầu của Cổ Loa, làm rõ những đặc trưng tiêu biểu về lịch sử, khảo cổ học, quy hoạch, cảnh quan và văn hóa của di sản.

Giếng Ngọc trong Khu di tích quốc gia đặc biệt Cổ Loa

Hành trình dài của một hồ sơ di sản

Điểm thú vị trong các trao đổi tại tọa đàm là cách tiếp cận Cổ Loa không chỉ như một di tích khảo cổ "đóng kín" của quá khứ, mà như một không gian sống còn tiếp diễn ở nhiều phương diện và chiều cạnh tầng sâu của nó.

GS.TS.KTS Nguyễn Quốc Thông, nguyên Phó Chủ tịch Hội Kiến trúc sư Việt Nam nhấn mạnh yếu tố "thuận thiên" trong cấu trúc của Cổ Loa, điều thể hiện qua sự hòa hợp giữa thành lũy với làng xóm, canh tác nông nghiệp, ao hồ và hệ thống thủy văn tự nhiên. Khác với nhiều kinh đô cổ trên thế giới vốn bị tách biệt khỏi đời sống cư dân hoặc chỉ còn tồn tại như phế tích, Cổ Loa vẫn đang là không gian cư trú của cộng đồng địa phương. Trong thành, ngoài thành vẫn có làng xóm, ruộng đồng, hoạt động sản xuất nông nghiệp diễn ra liên tục qua nhiều thế hệ.

Nói cách khác, đây không chỉ là một "di sản tĩnh" của khảo cổ học mà là một "di sản sống", nơi ký ức lịch sử vẫn đan xen với đời sống hiện đại. Từ góc nhìn ấy, ý tưởng nhìn nhận Cổ Loa như một "bảo tàng sinh thái" được đặt ra một không gian bảo tồn không

> *Bên cạnh giá trị quân sự của di tích vốn đã được nhắc đến nhiều, hồ sơ cần làm rõ hơn các yếu tố cảnh quan, văn hóa, thủy văn và mô hình phát triển của một trung tâm quyền lực sớm. Cổ Loa cần được nhìn nhận trong cấu trúc tổng thể gồm đô thị đa chức năng, hệ thống thủy văn liên hoàn, không gian cư trú cùng sự tiếp nối lịch sử, văn hóa qua nhiều thời kỳ. Đây cũng là cơ sở để khẳng định tính toàn vẹn và tính xác thực của di sản, hai tiêu chí đặc biệt quan trọng trong quá trình xét duyệt hồ sơ của UNESCO.*
>
> **(GS.TS NGUYỄN VĂN KIM, Phó Chủ tịch Hội đồng Di sản văn hóa Quốc gia)**

Những vòng lũy thành đất vẫn đang hiện hữu tại Khu di tích Cổ Loa

Ảnh: B.LINH

có nghĩa là đóng băng, mà là gìn giữ sự tiếp nối của cộng đồng sống cùng di sản. Điều này đặc biệt quan trọng trong bối cảnh nhiều di sản trên thế giới đang đối diện thách thức giữa bảo tồn và phát triển đô thị. Nếu nhìn Cổ Loa chỉ như một công trình phòng thủ cổ đại, hồ sơ di sản có thể trở nên hẹp hơn chính giá trị vốn có của nó. Nhiều chuyên gia cho rằng, cần mở rộng cách tiếp cận, đặt Cổ Loa trong cấu trúc tổng thể của một trung tâm quyền lực đa chức năng, nơi hội tụ yếu tố chính trị, quân sự, cư trú, kinh tế, thủy lợi và văn hóa.

GS.TS Nguyễn Văn Kim, Phó Chủ tịch Hội đồng Di sản văn hóa Quốc gia cho rằng, bên cạnh giá trị quân sự của di tích vốn đã được nhắc đến nhiều, hồ sơ cần làm rõ hơn các yếu tố cảnh quan, văn hóa, thủy văn và mô hình phát triển của một trung tâm quyền lực sớm. Theo GS Kim, Cổ Loa cần được nhìn nhận trong cấu trúc tổng thể gồm đô thị đa chức năng, hệ thống thủy văn liên hoàn, không gian cư trú cùng sự tiếp nối lịch sử, văn hóa qua nhiều thời kỳ. Đây cũng là cơ sở để khẳng định tính toàn vẹn và tính xác thực của di sản, hai tiêu chí đặc biệt quan trọng trong quá trình xét duyệt hồ sơ của UNESCO.

Thực tế, sau thời Âu Lạc, Cổ Loa vẫn tiếp tục giữ vai trò đặc biệt trong tiến trình lịch sử dân tộc. Sau chiến thắng trận Bạch Đằng năm 938, Ngô Quyền đã chọn nơi đây làm kinh đô, mở đầu cho thời kỳ độc lập tự chủ lâu dài của đất nước. Chính sự tiếp nối ấy khiến Cổ Loa không chỉ là dấu tích của một thời kỳ đã mất, mà còn là chứng nhân của nhiều bước ngoặt lịch sử. Trong một ý nghĩa rộng hơn, đó còn là biểu tượng của ký ức dựng nước, nơi phản ánh tư duy tổ chức xã hội, khả năng trị thủy, thích ứng tự nhiên và hình thành bản sắc cư dân nông nghiệp lúa nước của người Việt cổ.

Từ tọa đàm, nhóm xây dựng hồ sơ sẽ tiếp tục hoàn thiện hệ thống so sánh quốc tế, làm rõ vị trí của Cổ Loa trong tiến trình hình thành các trung tâm quyền lực sớm ở Đông Nam Á và châu Á. Nhiều chuyên gia cũng đề xuất cần có thêm các hội thảo chuyên sâu nhằm tham vấn rộng rãi hơn về tiêu chí giá trị nổi bật toàn cầu, tính toàn vẹn và tính xác thực của di sản. Rõ ràng, để đi đến một hồ sơ đủ sức thuyết phục UNESCO là cả một hành trình dài. Nhưng đôi khi, giá trị lớn nhất của quá trình ấy không chỉ nằm ở đích đến. Bởi trong hành trình chuẩn bị hồ sơ, chính chúng ta có cơ hội nhìn lại đầy đủ hơn giá trị của một vùng đất từng là khởi đầu của quốc gia, nhận thức rõ hơn mối liên hệ giữa lịch sử và hiện tại, giữa bảo tồn với phát triển.

Với Cổ Loa, đó không đơn thuần là câu chuyện của một di tích nghìn năm tuổi. Đó là câu chuyện về cách một dân tộc đối thoại với cội nguồn của chính mình trong bối cảnh toàn cầu hóa, để từ ký ức dựng nước, hình thành một tầm nhìn mới cho tương lai của di sản. ■

Bản hòa ca đa sắc màu bên dòng Hương

● **SƠN THÙY; ảnh: H.HẢI**

Những điệu múa truyền thống từ cung đình đến dân gian, những bản nhạc trữ tình và sôi động của các nghệ sĩ đến từ sáu quốc gia đã cùng hòa quyện trong không gian thơ mộng bên dòng sông Hương trong Tuần lễ Âm nhạc quốc tế Huế 2026.

Diễn ra từ 13 - 18.6, Tuần lễ Âm nhạc quốc tế Huế 2026 quy tụ những màn trình diễn đặc sắc của 12 đoàn, nhóm nghệ thuật đến từ Việt Nam, Pháp, Australia, Hàn Quốc, Nhật Bản và Tây Ban Nha. Đây là sự kiện âm nhạc nổi bật làm điểm nhấn cho Lễ hội mùa Hạ của Festival Huế 2026.

Ông Trần Hữu Thùy Giang, Phó Chủ tịch UBND TP Huế cho biết: Tuần lễ Âm nhạc Quốc tế Huế 2026 sẽ mang đến 15 suất diễn đặc sắc, là sự kết hợp hài hòa giữa nghệ thuật truyền thống và đương đại của các quốc gia trên thế giới. Qua đó, góp phần quảng bá và giao lưu văn hóa, tạo điểm nhấn sôi động cho cộng đồng và du khách đến Huế trong những ngày hè.

Các chương trình biểu diễn tổ chức hàng đêm tại sân khấu ven sông Hương, được tổ chức theo không gian mở để công chúng thưởng thức và trải nghiệm miễn phí. Trong hai tối 13 và 14.6, màn trình diễn của các đoàn nghệ thuật đã mang đến cho khán giả những tiết mục đặc sắc. Những điệu múa cung đình với âm nhạc truyền thống như hòa tấu *Xây dựng Kinh đô*; múa cung đình *Trình tường Tập khánh;* múa cung đình *Lục củng hoa đăng;* nhạc múa *Thiên địa giao hòa*; hay những màn múa dân gian truyền thống của Hàn Quốc kết hợp với ngôn ngữ biểu đạt đương đại của vũ đoàn Park Sang-Yong Yung (từ Busan, Hàn Quốc) đã mang đến cho công chúng những sắc màu văn hóa truyền thống của những vùng đất Á Đông.

Mang sắc màu tươi mới hơn là các giọng ca J-pop, K-pop đến từ Nhật Bản và Hàn Quốc đã khuấy động không gian sân khấu. Nghệ sĩ J-pop Kawanishi Natsuki (24 tuổi) sở hữu chất giọng giàu cảm xúc cùng phong cách biểu diễn mộc mạc. Cô hiện là một trong những nghệ sĩ trẻ Nhật Bản được yêu mến trên mạng xã hội Châu Á. Nữ nghệ sĩ đã xuất hiện tại nhiều Festival Âm nhạc quốc tế như LuckyFes, Tainan Good Young Festival; và cô cũng đã tổ chức concert riêng tại Hàn Quốc, Đài Loan (Trung Quốc). Kawanishi Natsuki mang đến sân khấu xứ Huế những bản ballad và pop nhẹ nhàng, gần gũi và đồng cảm với giới trẻ.

Đến từ Hàn Quốc, nhóm K-Culture Friends in Chungnam đã mang đến Tuần lễ Âm nhạc quốc tế Huế 2026 một không gian nghệ thuật đa sắc màu, nơi văn hóa truyền thống Hàn Quốc hòa cùng hơi thở K-pop hiện đại. Nhóm quy tụ sáu đoàn nghệ sĩ tiêu biểu của tỉnh Chungnam với nhiều loại hình nghệ thuật đặc sắc. Không chỉ là những màn trình diễn hấp dẫn, đây còn là dịp để tăng cường giao lưu văn hóa và kết nối tình hữu nghị giữa Việt Nam và Hàn Quốc. Theo Ban Tổ chức Festival Huế 2026, các chương trình biểu diễn sẽ mở ra nhiều không gian văn hóa, phù hợp với các độ tuổi của khán giả. Đặc biệt, sự kết hợp giữa dòng nhạc pop gồm V-pop, J-pop, K-pop, Pop Alternative cùng flamenco mang đến cho công chúng những bữa tiệc âm nhạc đậm sắc màu văn hóa đương đại của các quốc gia.

Từ Tây Ban Nha, nhóm nhạc flamenco Las Migas mang đến Huế sắc màu flamenco fusion đầy quyến rũ, tạo nên một đêm nhạc rực lửa và giàu cảm xúc. Las Migas gồm bốn nữ nghệ sĩ nổi tiếng, đã từng hai lần chiến thắng tại Giải Grammy Latin và chinh phục khán giả ở 50 nước trên thế giới. Các nghệ sĩ không chỉ được đánh giá cao bởi kỹ thuật biểu diễn điêu luyện mà còn tràn đầy năng lượng nghệ thuật trên sân khấu, đồng thời cách tiếp cận flamenco của Las Migas đầy mới mẻ. Được biết, sau buổi biểu diễn tại Huế, nhóm nhạc flamenco Las Migas sẽ có chương trình biểu diễn ở Hà Nội do Đại sứ quán Tây Ban Nha tại Việt Nam tổ chức.

Tối 14.6, chương trình âm nhạc Trịnh Công Sơn với chủ đề "Huế - Sài Gòn - Hà Nội" với những giọng ca tên tuổi như Cẩm Vân, Võ Hạ Trâm, Đức Tuấn, Quốc Thiên, Bùi Lan Hương, Hà Lê, Tấn Sơn... mang đến cho khán giả xứ Huế những tiết mục giàu cảm xúc. Các ca khúc của cố nhạc sĩ đã trở thành một phần ký ức của những người yêu nhạc, ở đó người nghe như gặp lại một Trịnh Công Sơn đầy nhân văn, sâu lắng và đầy chất thơ.

Trong khuôn khổ Tuần lễ Âm nhạc quốc tế Huế 2026 sẽ còn có chương trình biểu diễn của các đơn vị như: Nghệ sĩ Mỹ Anh và Matthew Ifield (Australia); Nhóm nhạc OJOS (Pháp); Đoàn Pungnyu Bongi (Gyeongju, Hàn Quốc); Vũ đoàn Hervé Koubi (Pháp); ca sĩ Nguyễn Đình Tuấn Dũng ; ca sĩ trẻ MONO… ■

Chương trình nghệ thuật khai mạc Tuần lễ Âm nhạc quốc tế Huế 2026

Nghệ sĩ J-pop Kawanishi Natsuki (Nhật Bản) biểu diễn tại sân khấu ven sông Hương

Vũ đoàn Park Sang-Yong Yung (đến từ Busan, Hàn Quốc) trình diễn tại Tuần lễ Âm nhạc quốc tế Huế 2026

Show thực tế và bài toán thương hiệu

● ĐÌNH TOÁN

Sức nóng của một mùa phát sóng không còn là thước đo duy nhất đối với các chương trình truyền hình thực tế. Nhiều nhà sản xuất đang hướng đến mục tiêu dài hạn hơn: Xây dựng những thương hiệu nội dung có khả năng tồn tại sau khi chương trình kết thúc và tiếp tục tạo giá trị trên nhiều nền tảng.

Kéo dài vòng đời cho thương hiệu

Thời gian gần đây, thị trường truyền hình thực tế Việt Nam đang chứng kiến sự thay đổi đáng chú ý trong cách tiếp cận. Nếu trước đây các chương trình chủ yếu hướng đến hiệu ứng truyền thông và lượng người xem trong từng mùa phát sóng, thì nay nhiều ê kíp sản xuất đã bắt đầu theo đuổi mục tiêu dài hạn hơn: Xây dựng giá trị riêng cho chương trình. Thay vì coi mỗi show là một sản phẩm giải trí ngắn hạn, họ chú trọng hơn đến việc định hình bản sắc, phát triển cộng đồng khán giả và kéo dài sức sống của nội dung trên nhiều nền tảng.

Gia đình Haha là một ví dụ cho thấy xu hướng này ngày càng rõ nét. Sau khi tạo được thiện cảm từ những câu chuyện đời thường, không khí chữa lành và sự kết nối với văn hóa bản địa trong mùa đầu tiên, chương trình tiếp tục được phát triển thành phiên bản mới mang tên *Quán nhà Haha.* Thay vì khởi động một dự án hoàn toàn mới, nhà sản xuất lựa chọn kế thừa tên gọi, tinh thần và tệp khán giả đã hình thành, đồng thời làm mới nội dung khi dàn cast tham gia vận hành quán ăn, homestay và tăng cường tương tác với người xem.

Tập trung phát triển thương hiệu góp phần tạo sức bền cho các chương trình truyền hình thực tế. Ảnh: "Quán nhà Haha"

Trong khi đó, *Anh trai vượt ngàn chông gai* và *Anh trai say hi* lại cho thấy hướng phát triển theo mô hình hệ sinh thái nội dung. Giá trị chương trình không dừng lại ở các tập phát sóng mà tiếp tục được mở rộng qua concert, hoạt động cộng đồng dành cho người hâm mộ và nhiều sản phẩm liên quan. Nhờ vậy, sức hút của show được duy trì trong thời gian dài thay vì chỉ tập trung vào giai đoạn lên sóng.

Song song với thay đổi trong tư duy sản xuất là sự tham gia ngày càng sâu của các ngân hàng và doanh nghiệp lớn trong vai trò nhà tài trợ. Thay vì hỗ trợ ngắn hạn, nhiều mối hợp tác được xây dựng theo hướng đồng hành chiến lược, cùng phát triển hình ảnh và mở rộng tệp công chúng. Những sự hợp tác này giúp hình thành nguồn lực ổn định, tạo điều kiện để nhà sản xuất đầu tư dài hạn cho nội dung, công nghệ cũng như các hoạt động gia tăng giá trị của chương trình sau khi phát sóng.

Dẫu vậy, bức tranh chung của thị trường còn không ít hạn chế. Nhiều show hiện nay vẫn đặt trọng tâm vào việc tạo hiệu ứng tức thời bằng dàn nghệ sĩ nổi tiếng hoặc các chiến dịch truyền thông. Khi yếu tố mới lạ dần qua đi, sức hút của chương trình cũng nhanh chóng suy giảm.

Bên cạnh đó, tư duy đầu tư cho giá trị dài hạn vẫn chưa thực sự phổ biến. Phần lớn nguồn lực được dồn vào việc tạo cú hích về lượt xem và độ phủ sóng, trong khi những yếu tố giúp hình thành cộng đồng khán giả trung thành lại chưa được quan tâm tương xứng. Đây vẫn là khoảng cách đáng kể giữa thị trường trong nước với nhiều mô hình giải trí quốc tế, nơi mỗi chương trình được phát triển như một tài sản nội dung có khả năng tích lũy giá trị qua nhiều năm, gắn với hệ sinh thái sản phẩm, hoạt động và trải nghiệm vượt ra ngoài màn ảnh.

Phát triển theo hệ sinh thái giải trí

Giữa vô vàn nội dung cạnh tranh trên các nền tảng, một chương trình muốn tồn tại bền vững cần nhiều hơn những tập phát sóng hấp dẫn. Điều quan trọng là tạo được dấu ấn riêng và hình thành một hệ giá trị đủ rõ để khán giả nhận diện. Khi được phát triển như một tài sản nội dung độc lập với cộng đồng công chúng riêng, chương trình có thể tiếp tục mở rộng sức sống sau khi mùa phát sóng kết thúc. Từ concert, podcast, phim tài liệu hậu trường, sản phẩm âm nhạc đến các hoạt động giao lưu và trải nghiệm trực tiếp, tất cả đều góp phần kéo dài vòng đời của chương trình, đồng thời tạo thêm nguồn thu và giảm sự phụ thuộc vào quảng cáo truyền hình truyền thống.

Cùng với việc mở rộng hệ sinh thái nội dung, nhà sản xuất cần xem khán giả là một phần trong quá trình phát triển. Nếu trước đây khán giả chủ yếu tiếp nhận nội dung một chiều thì trong môi trường số, họ có thể tham gia tạo ra giá trị thông qua tương tác, chia sẻ và đóng góp ý tưởng. Việc xây dựng cộng đồng người hâm mộ trên các nền tảng trực tuyến, tạo không gian để khán giả tham gia thử thách hoặc kết nối với nghệ sĩ sẽ giúp gia tăng mức độ gắn bó và duy trì sức sống cho chương trình trong thời gian dài.

Cộng đồng người hâm mộ có thể tạo nên sức lan tỏa, nhưng bản sắc nội dung mới là yếu tố quyết định khả năng tồn tại lâu dài. Thay vì phụ thuộc hoàn toàn vào những công thức quen thuộc từ các format quốc tế, các chương trình hoàn toàn có thể tạo dấu ấn từ văn hóa vùng miền, nghệ thuật truyền thống, ẩm thực, lối sống hay những câu chuyện đương đại của người Việt. Khi mang trong mình những giá trị văn hóa riêng, sản phẩm sẽ có thêm cơ hội chạm tới khán giả trong nước và từng bước mở rộng khả năng tiếp cận thị trường quốc tế.

Bên cạnh nội dung, dữ liệu công chúng ngày càng trở thành yếu tố quan trọng trong chiến lược phát triển dài hạn. Thay vì chỉ nhìn vào tỷ suất người xem, các đơn vị sản xuất cần theo dõi hành vi, mức độ tương tác và nhu cầu của khán giả trên nhiều nền tảng khác nhau. Những dữ liệu này giúp chương trình liên tục làm mới mình nhưng vẫn giữ được bản sắc cốt lõi, tránh tình trạng chạy theo xu hướng một cách thiếu định hướng.

Về lâu dài, năng lực cạnh tranh của các show thực tế Việt Nam sẽ không được quyết định bởi vài mùa phát sóng thành công hay những con số nhất thời. Điều quan trọng hơn là khả năng tạo dựng những thương hiệu giải trí có sức sống bền vững, đủ khả năng tích lũy giá trị qua nhiều năm. Khi một chương trình trở thành tài sản văn hóa và kinh tế, tác động của nó sẽ vượt ra ngoài màn ảnh nhỏ, góp phần lan tỏa những giá trị tích cực trong xã hội và thúc đẩy sự phát triển của ngành công nghiệp sáng tạo. ■

Vũ kịch nổi tiếng *Eugene Onegin* sẽ đến TP.HCM

Khán giả TP.HCM sắp có cơ hội thưởng thức một trong những tác phẩm ballet đương đại nổi bật của thế kỷ XXI khi đoàn Eifman Ballet (Nga) mang vở vũ kịch *Eugene Onegin* đến biểu diễn tại Nhà hát Hòa Bình từ ngày 21 - 24.10. Sự kiện được kỳ vọng sẽ trở thành điểm nhấn đáng chú ý của đời sống nghệ thuật biểu diễn thành phố trong những tháng cuối năm.

Dựa trên tiểu thuyết bằng thơ nổi tiếng của thi hào Alexander Pushkin, Eugene Onegin dưới bàn tay dàn dựng của biên đạo Boris Eifman không đi theo lối kể chuyện quen thuộc. Thay vì giữ nguyên bối cảnh nước Nga thế kỷ XIX, tác phẩm đưa các nhân vật vào không gian đương đại, nơi những biến động xã hội và thay đổi trong hệ giá trị khiến con người phải đối diện với lựa chọn, mất mát và sự hối tiếc.

Câu chuyện xoay quanh Eugene Onegin - chàng trai lạnh lùng từ chối tình yêu chân thành của Tatyana rồi nhận ra giá trị của tình cảm ấy khi mọi thứ đã quá muộn. Từ một mối tình dang dở, vở diễn gợi lên những suy ngẫm về tình yêu, sự cô đơn và trách nhiệm trước những lựa chọn của mỗi người. Sức hút của *Eugene Onegin* còn đến từ sự kết hợp giữa âm nhạc cổ điển của Tchaikovsky với những yếu tố rock hiện đại, cùng ngôn ngữ hình thể giàu cảm xúc - dấu ấn đã giúp Eifman Ballet chinh phục khán giả quốc tế suốt hơn bốn thập niên qua.

Việc TP.HCM trở thành điểm dừng chân đầu tiên của Eifman Ballet trong chuyến lưu diễn tại Việt Nam cho thấy sức hấp dẫn ngày càng lớn của thị trường biểu diễn nghệ thuật trong nước. Không chỉ mang đến cơ hội thưởng thức một tác phẩm sân khấu đỉnh cao, sự kiện còn góp phần thúc đẩy giao lưu văn hóa quốc tế và làm phong phú thêm đời sống văn hóa, nghệ thuật của công chúng thành phố.

H.HẠNH

Âm nhạc Việt và hành trình hội nhập bằng bản sắc

● QUỲNH ANH

Khi ranh giới địa lý trong âm nhạc ngày càng được thu hẹp, nghệ sĩ Việt cũng xuất hiện nhiều hơn trong các dự án hợp tác quốc tế. Từ những cuộc gặp gỡ sáng tạo ấy, âm nhạc Việt Nam đang từng bước mở rộng hiện diện trên bản đồ âm nhạc thế giới bằng chính bản sắc và tiếng nói riêng của mình.

Ca sĩ Sơn Tùng M-TP và rapper Tyga

MV "Come My Way" của Sơn Tùng M-TP và Tyga được quảng bá tại Quảng trường Thời đại (Mỹ) Ảnh: M-TP ENTERTAINMENT

Nghệ sĩ Việt và cuộc đối thoại toàn cầu

Cuối tháng 5 vừa qua, ca sĩ Sơn Tùng M-TP phát hành MV *Come My Way,* đánh dấu màn hợp tác với rapper Mỹ gốc Việt Tyga. Ngay từ khi ra mắt, dự án đã thu hút sự chú ý nhờ sự kết hợp giữa hai nghệ sĩ và cách các chất liệu văn hóa Việt Nam được đặt trong một không gian âm nhạc đương đại mang tính quốc tế.

Ca khúc mang màu sắc R&B và Afrobeats hiện đại, với phần lời hoàn toàn bằng tiếng Anh, được đồng sáng tác bởi Sơn Tùng M-TP, Tyga và nhà sản xuất Marvey Muzique. Trong MV, hàng loạt biểu tượng văn hóa Việt Nam xuất hiện như chim Lạc Đông Sơn, mặt nạ Xuân Phả, những hình ảnh gợi nhắc đến lễ hội đua bò Bảy Núi, các tác phẩm hội họa tiêu biểu của mỹ thuật Việt Nam thế kỷ XX hay phong cảnh Tràng An. Những chất liệu quen thuộc ấy được đặt trong một ngữ cảnh mới, góp phần tạo nên dấu ấn riêng cho sản phẩm.

Chia sẻ với truyền thông, Sơn Tùng cho biết anh và Tyga đã mong muốn hợp tác từ nhiều năm trước nhưng phải đến nay dự án mới có cơ hội thành hiện thực. Việc Tyga có gốc gác Việt Nam càng tạo thêm ý nghĩa kết nối cho màn hợp tác này. Dù xuất hiện những tranh luận liên quan đến vấn đề bản quyền hình ảnh, *Come My Way* vẫn được xem là một thử nghiệm đáng chú ý trong việc đưa các yếu tố văn hóa Việt Nam vào một sản phẩm âm nhạc hướng tới công chúng quốc tế.

Đây không phải lần đầu Sơn Tùng M-TP hợp tác với nghệ sĩ nước ngoài. Trước đó, anh từng gây chú ý với *Hãy trao cho anh* cùng Snoop Dogg và Madison Beer. Nếu *Hãy trao cho anh* tạo hiệu ứng mạnh nhờ quy mô sản xuất và tên tuổi khách mời, thì *Come My Way* cho thấy sự dịch chuyển trong cách tiếp cận khi bản sắc văn hóa trở thành một phần quan trọng của dự án.

Xu hướng hội nhập không chỉ thể hiện ở nội dung hay hình ảnh mà còn diễn ra ngay trong quá trình tạo ra sản phẩm âm nhạc. Album *Mắt nhắm mắt mở* của HIEUTHUHAI là một ví dụ. Album phòng thu thứ hai của nam rapper quy tụ đội ngũ cộng sự quốc tế giàu kinh nghiệm. Daniel Cortés, người đứng sau nhiều dự án âm nhạc lớn, trong đó có nhạc phim Encanto, đảm nhiệm phần hòa âm phối khí cho phần lớn album. Ben F. Thomas, từng làm việc với Justin Bieber và Lil Uzi Vert, góp mặt ở nhiều ca khúc quan trọng, trong khi khâu mastering được thực hiện bởi các kỹ sư âm thanh từng cộng tác với Billie Eilish, SZA và Doja Cat.

Ở một hướng khác, dự án giữa nữ ca sĩ trẻ Mỹ Anh và nghệ sĩ người Úc Matthew Ifield trong khuôn khổ chương trình *All Ears: Focus Australia 2026* cho thấy sự phát triển của mô hình đồng sáng tạo xuyên quốc gia. Dự án không dừng ở một màn biểu diễn chung trên sân khấu mà được thiết kế như một quá trình làm việc và sáng tạo kéo dài. Hai nghệ sĩ sẽ cùng xuất hiện tại Festival Huế, tham gia các hoạt động giao lưu chuyên môn, viết nhạc và thu âm một bản demo mới tại Hà Nội.

Hội nhập để nâng tầm

Chỉ chục năm trước, những màn hợp tác với nghệ sĩ quốc tế vẫn là sự kiện hiếm hoi của V-pop. Nhưng đến nay, chúng đã trở thành một phần quen thuộc trong chiến lược phát triển của nhiều nghệ sĩ Việt như Chi Pu, Đức Phúc hay Văn Mai Hương. Phạm vi hợp tác cũng ngày càng mở rộng, từ biểu diễn sang sáng tác, sản xuất, đào tạo và phát triển nghệ sĩ.

Điều đáng chú ý không nằm ở số lượng dự án ngày một nhiều hơn, mà ở sự thay đổi trong cách tiếp cận. Nếu trước đây, việc xuất hiện cùng một ngôi sao nước ngoài chủ yếu mang ý nghĩa quảng bá hình ảnh, thì nay nhiều nghệ sĩ xem đó là cơ hội tiếp cận quy trình làm nghề chuyên nghiệp, mở rộng tư duy sáng tạo và học hỏi kinh nghiệm từ những thị trường âm nhạc phát triển.

Theo giới chuyên môn, giá trị lớn nhất của các dự án hợp tác quốc tế nằm ở tác động lâu dài đối với năng lực sáng tạo của nghệ sĩ và đội ngũ sản xuất trong nước. Từ kỹ thuật thu âm, hòa âm, phối khí đến tư duy biểu diễn, xây dựng hình ảnh hay kết nối với công chúng, người làm nhạc Việt có cơ hội tiếp cận những kinh nghiệm đã được kiểm chứng trên thị trường quốc tế. Đây cũng là một bước đi cần thiết để âm nhạc Việt Nam tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị sáng tạo toàn cầu.

Tuy nhiên, hội nhập luôn đi cùng bài toán bản sắc. Trong bối cảnh các xu hướng âm nhạc lan tỏa nhanh chóng và ranh giới thị trường ngày càng thu hẹp, sự khác biệt mới là yếu tố giúp nghệ sĩ được nhận diện và ghi nhớ. Từ việc Sơn Tùng M-TP đưa các biểu tượng văn hóa Việt Nam vào *Come My Way* đến những dự án đồng sáng tạo giữa nghệ sĩ Việt và các đối tác quốc tế, có thể thấy ngày càng nhiều nghệ sĩ trẻ lựa chọn tiếp cận thế giới bằng những chất liệu văn hóa riêng. Khi được chuyển hóa bằng ngôn ngữ nghệ thuật đương đại, các giá trị văn hóa không chỉ tạo dấu ấn cho sản phẩm mà còn góp phần đưa hình ảnh Việt Nam đến gần hơn với công chúng quốc tế.

Dẫu không phải mọi dự án hợp tác đều đạt được thành công như kỳ vọng, sự hiện diện ngày càng nhiều của các nhà sản xuất quốc tế trong các dự án V-pop, các chương trình đồng sáng tạo được tổ chức tại Việt Nam hay việc nghệ sĩ Việt kết nối mạnh mẽ hơn với các mạng lưới khu vực cho thấy một chuyển động đáng chú ý. Từ vị thế chủ yếu tiếp nhận sản phẩm văn hóa, Việt Nam đang từng bước góp mặt trong quá trình tạo ra chúng. Khi ngày càng nhiều nghệ sĩ bước vào các môi trường sáng tạo quốc tế bằng năng lực chuyên môn và bản sắc riêng, âm nhạc Việt cũng có thêm cơ hội khẳng định vị trí của mình trên bản đồ âm nhạc thế giới. ■

Ra mắt sách *Dấn thân cùng nghề báo*

Sáng qua 14.6, Báo *Người Lao Động* tổ chức lễ ra mắt cuốn sách *Dấn thân cùng nghề báo* của nhà báo Tô Đình Tuân, do Nhà xuất bản Tổng hợp TP.HCM ấn hành. Phát hành đúng dịp kỷ niệm 101 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam, cuốn sách dày hơn 400 trang, tuyển chọn các bài viết tiêu biểu trong hơn 30 năm làm nghề của tác giả. Phần lớn tác phẩm được thực hiện trong giai đoạn 2000-2020, khi ông công tác tại Báo Sài Gòn Giải Phóng, cùng một số bài viết ở thời gian sau này khi đảm nhiệm cương vị Tổng Biên tập Báo *Người Lao Động*.

Theo chia sẻ của nhà báo Tô Đình Tuân, nếu cuốn *Dấu ấn 30 năm nghề báo* là sự ghi nhận những dấu mốc trên hành trình cầm bút, thì *Dấn thân cùng nghề báo* đi sâu hơn vào phần phía sau mỗi tác phẩm báo chí: Thái độ sống, tinh thần trách nhiệm và những lựa chọn nghề nghiệp trước các vấn đề của đời sống xã hội.

Tập sách gồm các phần: T*heo dòng thời cuộc, Sự kiện & vấn đề, Vững bước đi lên, Nhìn ra thế giới, Phóng sự - ghi chép và Chân dung nhân vật.* Qua những bài viết được tuyển chọn, tác giả phản ánh nhiều vấn đề thời sự, đời sống xã hội, đồng thời chia sẻ những trải nghiệm nghề nghiệp và góc nhìn của người làm báo trước những biến chuyển của đất nước và thời cuộc.

Sau *Dấu ấn 30 năm nghề báo,* cuốn *Dấn thân cùng nghề báo* tiếp tục khắc họa hành trình lao động nghề nghiệp nghiêm túc, tâm huyết của nhà báo Tô Đình Tuân, đồng thời góp thêm một góc nhìn về trách nhiệm xã hội và tinh thần dấn thân của người làm báo trong đời sống đương đại. **B.TRƯỜNG**

Cần Thơ sôi động Tuần Văn hóa - Du lịch 2026

Từ ngày 18 - 21.6, TP Cần Thơ tổ chức Tuần Văn hóa - Du lịch năm 2026 với chủ đề "Tây Đô - Rực rỡ sắc hè", mang đến nhiều hoạt động văn hóa, du lịch đặc sắc. Trong khuôn khổ tuần lễ sẽ diễn ra nhiều hoạt động như quảng bá, kích cầu du lịch; trình diễn ẩm thực địa phương; biểu diễn nghệ thuật; triển lãm ảnh du lịch Cần Thơ; tiệc buffet bánh dân gian và trái cây "Hương vị Tây Đô"; hội thảo khoa học về thực trạng điểm đến và ứng dụng chuyển đổi số trong du lịch.

Sự kiện còn kết nối với các hoạt động du lịch cộng đồng tiêu biểu như Lễ hội Sông nước miệt vườn xã Nhơn Mỹ lần thứ XX năm 2026 tại cồn Mỹ Phước; Ngày hội Vườn trái cây Tân Lộc năm 2026 tại cù lao Tân Lộc cùng nhiều điểm du lịch sinh thái, nhà vườn trên địa bàn. Thông qua đó, TP Cần Thơ tạo điều kiện để doanh nghiệp du lịch, cơ sở sản xuất, nhà vườn và các chủ thể OCOP quảng bá sản phẩm, giới thiệu dịch vụ mùa hè, góp phần nâng cao sức cạnh tranh của du lịch địa phương và thu hút du khách đến với đô thị trung tâm vùng Đồng bằng sông Cửu Long.

T.MY

Lào Cai đẩy mạnh phát triển mô hình thư viện cơ sở

Phát triển thư viện cơ sở đang được Lào Cai xác định là một trong những nhiệm vụ quan trọng nhằm lan tỏa văn hóa đọc và mở rộng cơ hội tiếp cận tri thức cho người dân. Từ các thư viện trường học, thư viện cộng đồng đến những điểm đọc sách ở cơ sở, mạng lưới này từng bước đáp ứng nhu cầu học tập, tìm hiểu thông tin của người dân, đặc biệt là học sinh. Đồng thời, đây cũng là kênh góp phần gìn giữ các giá trị văn hóa truyền thống, đưa thông tin và tài liệu pháp luật đến gần hơn với cộng đồng, qua đó nâng cao đời sống văn hóa, tinh thần và hỗ trợ phát triển kinh tế - xã hội tại địa phương.

Để mô hình hoạt động hiệu quả, tỉnh sẽ tiếp tục đẩy mạnh công tác phối hợp, liên kết và chia sẻ nguồn tài nguyên thông tin; hỗ trợ tổ chức các hoạt động khuyến đọc tại cơ sở. Cùng với đó, các thư viện sẽ từng bước được hoàn thiện theo hướng hiện đại, đáp ứng nhu cầu học tập suốt đời và phát triển văn hóa đọc của người dân trong giai đoạn mới.

THÁI VŨ

Từ trải nghiệm thực tiễn đến lựa chọn thống nhất

HOÀNG HƯƠNG

Từ năm học 2026-2027, cả nước sử dụng thống nhất bộ sách giáo khoa "Kết nối tri thức với cuộc sống" của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam. Quyết định này được đưa ra sau nhiều năm bộ sách hiện diện trong các nhà trường, qua đó khẳng định chất lượng trong thực tiễn dạy học, sự liên kết giữa các cấp và khả năng đáp ứng yêu cầu tổ chức dạy học trên phạm vi toàn quốc.

Những cơ sở từ thực tiễn

Ngày 26.12.2025, Bộ GD&ĐT ban hành Quyết định số 3588/QĐ-BGDĐT về bộ sách giáo khoa giáo dục phổ thông sử dụng thống nhất trên phạm vi cả nước. Theo quyết định này, "Kết nối tri thức với cuộc sống" được lựa chọn áp dụng từ năm học 2026-2027. Quyết định được ban hành trong quá trình thực hiện Nghị quyết số 71-NQ/TW ngày 22.8.2025 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển giáo dục và đào tạo, cùng Nghị quyết số 281/NQ-CP ngày 15.9.2025 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 71-NQ/TW.

Theo Bộ GD&ĐT, bộ sách đáp ứng đầy đủ các tiêu chí lựa chọn đối với sách giáo khoa giáo dục phổ thông sử dụng thống nhất trên toàn quốc. Bộ sách có đầy đủ các môn học và hoạt động giáo dục ở cả ba cấp; chất lượng khoa học, sư phạm được khẳng định qua quá trình sử dụng; đồng thời đã có mặt tại tất cả 34 tỉnh, thành phố với quy mô học sinh lớn nhất trong các bộ sách giáo khoa hiện hành.

Đại diện Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam cho biết, "Kết nối tri thức với cuộc sống" được biên soạn bởi đội ngũ gồm 431 tác giả, trong đó có 151 giáo sư, phó giáo sư và 137 tiến sĩ, cùng sự tham gia của các nhà khoa học, chuyên gia giáo dục, giảng viên sư phạm và giáo viên phổ thông.

Từ thực tế giảng dạy, nhiều giáo viên đánh giá bộ sách có sự liên kết tốt giữa các cấp học và chú trọng gắn kiến thức với đời sống. Cô Lê Thị Diễm Nghiên, giáo viên Địa lý Trường THCS Chương Dương (Hoàn Kiếm, Hà Nội) nhận xét: Phân môn Địa lý trong sách *Lịch sử và Địa lý* có mạch kiến thức logic; nhiều nội dung được gắn với đời sống và thực tiễn phát triển của đất nước, giúp học sinh tiếp cận kiến thức tự nhiên hơn. Sách đưa vào nhiều ví dụ gắn với đời sống xã hội như vai trò của Hà Nội, TP.HCM trong nền kinh tế, vùng kinh tế trọng điểm Đồng bằng sông Cửu Long; các bài thực hành vẽ và phân tích biểu đồ khí hậu sử dụng số liệu tại những trạm khí tượng như Trường Sa, Huế, Hà Nội. Những dữ liệu này giúp học sinh rèn kỹ năng xử lý thông tin, đọc biểu đồ và phân tích hiện tượng địa lý từ các số liệu cụ thể.

"Kết nối tri thức với cuộc sống" được lựa chọn là bộ sách giáo khoa dùng chung trên toàn quốc

Ở môn Ngữ văn, cô Hoàng Tuệ Minh, giáo viên Tổ Văn - Sử Trường THCS Giảng Võ (Ba Đình, Hà Nội) đánh giá, hệ thống ngữ liệu trong sách đa dạng, gần với tâm lý lứa tuổi học sinh. Phần hướng dẫn viết được thiết kế theo từng bước, từ tìm ý, lập dàn ý đến hoàn thiện bài viết. Cách tổ chức này giúp các em từng bước hình thành khả năng tự học, tự viết thay vì chỉ chờ sự hướng dẫn và sửa bài của giáo viên.

Theo cô Minh, việc sử dụng chung một bộ sách sẽ giúp việc trao đổi kinh nghiệm, chia sẻ phương pháp và hoàn thiện bài giảng theo chiều sâu hiệu quả hơn. Các tổ, nhóm dễ dàng hơn trong xây dựng kế hoạch dạy học, thiết kế đề kiểm tra và lựa chọn học liệu bổ trợ. Học sinh khi chuyển trường hoặc thay đổi địa bàn học tập cũng không phải làm quen với một bộ sách mới, hạn chế đứt gãy trong mạch kiến thức.

Qua nhiều năm triển khai tại các địa phương, bộ sách "Kết nối tri thức với cuộc sống" đã tạo được sự ổn định trong quá trình dạy và học. Giáo viên có điều kiện điều chỉnh bài giảng từ thực tế lớp học; học sinh ở nhiều khối lớp cũng đã quen với cách tổ chức nội dung, hệ thống câu hỏi, bài tập và hoạt động học tập. Đây là một trong những nền tảng quan trọng khi cả nước chuyển sang dùng chung một bộ sách giáo khoa.

Ở góc độ khác, cô Phạm Thị Thanh Hà, giáo viên Trường Tiểu học Hiến Nam, phường Phố Hiến (Hưng Yên) cho rằng, các bộ sách giáo khoa theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018 có khối lượng kiến thức tương đương, khác biệt chủ yếu nằm ở cách phân bổ chương trình. Theo cô, việc sử dụng chung một bộ sách sẽ giúp việc trao đổi kinh nghiệm, chia sẻ phương pháp và hoàn thiện bài giảng theo chiều sâu trở nên thuận lợi hơn.

Những điều kiện bảo đảm triển khai thống nhất

Khi việc dạy học trên cả nước cùng dựa trên một bộ sách giáo khoa, bảo đảm các điều kiện triển khai trở thành yêu cầu quan trọng. Sách phải được cung cấp đúng tiến độ; đội ngũ nhà giáo cần được tập huấn; nhà trường phải có đủ sách giáo viên, tài liệu bồi dưỡng, kế hoạch bài dạy và học liệu đi kèm. Mỗi khâu đều tác động trực tiếp đến chất lượng dạy và học tại các địa phương.

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam hiện có hệ thống tác giả, biên tập viên, chuyên gia, kỹ thuật xuất bản, kho vận và mạng lưới phát hành phủ khắp cả nước. Đây là một trong những cơ sở để bộ sách được đưa tới trường học đúng thời điểm và đáp ứng nhu cầu của người dạy, người học.

Theo thông tin công bố về việc sử dụng sách giáo khoa năm học 2026-2027, Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam sẽ tiếp tục phối hợp với ngành Giáo dục bảo đảm đầy đủ, kịp thời sách giáo khoa và các tài liệu giáo dục trước ngày khai giảng năm học mới. Cùng với đó, giá sách giáo khoa từ lớp 1 đến lớp 12 được công bố giảm bình quân 13,3% so với năm học trước.

Việc điều chỉnh giá sách có ý nghĩa thiết thực đối với các bậc phụ huynh, nhất là trong bối cảnh cả nước chuyển sang dùng chung một bộ sách giáo khoa. Cùng với nguồn sách được chuẩn bị từ sớm và hệ thống phát hành được tổ chức đồng bộ, công tác chuẩn bị cho năm học mới sẽ giảm bớt áp lực đối với gia đình, nhà trường và các cơ sở giáo dục.

Từ một bộ sách được lựa chọn và sử dụng tại nhiều địa phương, "Kết nối tri thức với cuộc sống" nay trở thành bộ sách giáo khoa dùng chung trên toàn quốc. Quá trình triển khai trong thực tế dạy học đã cung cấp những cơ sở quan trọng để bộ sách được lựa chọn sử dụng thống nhất, đồng thời cho thấy vai trò của thực tiễn trong việc hoàn thiện chính sách giáo dục. ■

Trao tình yêu di sản cho trẻ từ sớm

● PHAN HIẾU

Từ những buổi tập cồng chiêng ở buôn làng Tây Nguyên đến các lớp học Bài chòi, võ cổ truyền hay những chuyến tham quan bảo tàng, di tích, ngày càng nhiều trẻ em được tiếp xúc với văn hóa truyền thống từ sớm. Qua những trải nghiệm ấy, tình yêu quê hương, niềm tự hào về cội nguồn và ý thức gìn giữ bản sắc văn hóa dần hình thành trong tuổi thơ của các em.

Học sinh tham quan, tìm hiểu triển lãm ảnh với chủ đề "Gia Lai - Từ đại ngàn đến biển xanh" tại Bảo tàng tỉnh Gia Lai

Lớn lên cùng di sản

Cuối tháng 5 vừa qua, trong không gian văn hóa cồng chiêng tại TP Pleiku (Gia Lai), những em nhỏ đến từ làng Đak Pơ Kao, xã Tơ Tung xuất hiện bên cạnh các nghệ nhân Ba Na lớn tuổi. Tự tin hòa mình vào vòng xoang, gióng lên những nhịp chiêng quen thuộc trong chương trình chào mừng Ngày Quốc tế Thiếu nhi (1.6), các em cho thấy cồng chiêng không chỉ thuộc về ký ức của người già mà vẫn đang hiện diện đầy sinh động trong đời sống hôm nay.

Nghệ nhân Đinh Văn Rinh, xã Tơ Tung cho biết, các làng Ba Na luôn chú trọng đưa trẻ em tham gia đánh cồng chiêng, múa xoang và các hoạt động văn nghệ cộng đồng. Theo ông, tình yêu văn hóa dân tộc không thể hình thành trong một sớm một chiều mà cần được vun đắp từ nhịp sống quen thuộc của buôn làng. Đó cũng là cách để các em hiểu về cội nguồn và thêm trân trọng những gì cha ông để lại.

Tại nhiều liên hoan cồng chiêng, ngày hội văn hóa các dân tộc ở Tây Nguyên, sự góp mặt của các nghệ nhân nhí đã trở thành hình ảnh quen thuộc. Những em nhỏ say mê tập chiêng, tập múa hay hào hứng tham gia các hoạt động cộng đồng cho thấy giá trị văn hóa truyền thống vẫn đang được trao truyền một cách tự nhiên giữa các thế hệ.

Không riêng ở Tây Nguyên, nhiều địa phương khác cũng đang tìm cách đưa di sản đến gần trẻ em hơn. Tại phường Quy Nhơn, chị Nguyễn Thị Vi Vi, Bí thư Đoàn phường, cho biết, Đoàn Thanh niên và Hội đồng Đội đã duy trì nhiều hoạt động trải nghiệm như tìm hiểu nghệ thuật Bài chòi, vẽ mặt nạ tuồng, tổ chức câu lạc bộ võ cổ truyền trong trường học.

Theo chị Vi, những hoạt động ấy vừa tạo sân chơi lành mạnh, vừa giúp các em hiểu hơn về văn hóa quê hương, từ đó hình thành ý thức gìn giữ và lan tỏa những giá trị tốt đẹp của dân tộc. Bên cạnh đó, các chương trình về nguồn, tham quan di tích lịch sử, địa chỉ đỏ cũng được tổ chức thường xuyên, giúp học sinh hiểu thêm về lịch sử địa phương và bồi đắp tình yêu đối với quê hương, đất nước.

Để văn hóa đồng hành cùng tuổi thơ

Đằng sau những lớp học cồng chiêng, những câu lạc bộ Bài chòi hay các chuyến tham quan di tích là nỗ lực bền bỉ nhằm giúp trẻ em lớn lên trong môi trường giàu bản sắc văn hóa. Nhiều năm qua, công tác chăm lo cho thế hệ trẻ luôn được tỉnh Gia Lai quan tâm thông qua các chương trình đối thoại, lắng nghe ý kiến và giải quyết những nhu cầu thiết thực của các em.

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Gia Lai Nguyễn Thị Thanh Lịch cho biết, việc gìn giữ bản sắc văn hóa trong giới trẻ được triển khai bằng nhiều giải pháp đồng bộ. Ngành Văn hóa, Thể thao và Du lịch phối hợp với ngành Giáo dục và Đào tạo đưa nội dung văn hóa truyền thống vào trường học, nhất là tại vùng đồng bào dân tộc thiểu số; đồng thời tổ chức các ngày hội văn hóa, liên hoan nghệ thuật dân gian, cuộc thi tìm hiểu bản sắc dân tộc và hỗ trợ thành lập các câu lạc bộ văn hóa trong trường học.

Các nghệ nhân nhỏ tuổi tham gia trình diễn cồng chiêng, múa xoang tại Ngày hội Văn hóa các dân tộc tỉnh Gia Lai

Hiệu quả của cách làm này được thể hiện rõ tại Ngày hội Văn hóa các dân tộc tỉnh Gia Lai lần thứ IV năm 2025. Sự kiện quy tụ 794 nghệ nhân của 17 đơn vị, trong đó có nhiều nghệ nhân nhỏ tuổi, em nhỏ nhất mới 3 tuổi. Những tiết mục cồng chiêng, dân ca, dân vũ, trình diễn nhạc cụ truyền thống, trang phục dân tộc hay các trò chơi dân gian đã trở thành không gian để trẻ em trải nghiệm, khám phá và nuôi dưỡng niềm tự hào về văn hóa quê hương.

Song song với các hoạt động văn hóa, tỉnh cũng chú trọng phát triển thể chất cho trẻ thông qua các giải thể thao học sinh và phong trào. Hơn 400 vận động viên nhỏ tuổi tham gia các giải bơi, võ thuật, bóng đá, bóng chuyền, điền kinh, cầu lông cấp tỉnh, góp phần rèn luyện sức khỏe và kỹ năng tự bảo vệ bản thân.

Tại vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, các chương trình nâng cao chất lượng giáo dục, xóa mù chữ, phát triển hệ thống trường phổ thông dân tộc nội trú, bán trú, dạy song hành tiếng Việt và tiếng dân tộc tiếp tục được quan tâm. Cùng với việc hỗ trợ học tập, các địa phương cũng chú trọng giáo dục hướng nghiệp, giúp học sinh nâng cao trình độ nhưng vẫn giữ được sự gắn bó với bản sắc văn hóa của cộng đồng mình.

Theo định hướng phát triển văn hóa của tỉnh, việc chăm lo trẻ em sẽ tiếp tục gắn với hoàn thiện các thiết chế văn hóa, thể thao ở cơ sở; phát triển sân chơi, thư viện, điểm sinh hoạt thiếu nhi và các hoạt động giáo dục di sản. Trẻ em sẽ có thêm cơ hội tiếp cận bảo tàng, di tích, nghệ thuật truyền thống, cồng chiêng, võ cổ truyền, Bài chòi và nhiều loại hình văn hóa dân gian phù hợp với lứa tuổi. Mục tiêu đến năm 2030 là 100% học sinh, học viên, sinh viên được tham gia thường xuyên các hoạt động nghệ thuật và giáo dục di sản văn hóa.

Theo bà Nguyễn Thị Thanh Lịch, trong thời gian tới Gia Lai sẽ tiếp tục huy động các nguồn lực để đầu tư sân chơi an toàn, thư viện, khu thể thao, điểm sinh hoạt thiếu nhi, hồ bơi và các mô hình dạy bơi phù hợp tại vùng sâu, vùng xa, vùng đồng bào dân tộc thiểu số và khu vực biên giới. Cùng với việc phát triển kỹ năng sống và kỹ năng số an toàn, giáo dục di sản vẫn được xác định là một trong những giải pháp quan trọng để giúp trẻ em hiểu, yêu và có trách nhiệm hơn với văn hóa quê hương. Khi những giá trị truyền thống hiện diện trong đời sống hằng ngày, di sản sẽ có thêm cơ hội được tiếp nối từ chính thế hệ trẻ hôm nay. ■

Triển khai Chiến lược quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2026-2030

UBND tỉnh Hưng Yên vừa ban hành Kế hoạch thực hiện Chiến lược quốc gia về bình đẳng giới giai đoạn 2026-2030 trên địa bàn tỉnh, hướng tới xây dựng môi trường sống an toàn, bình đẳng và tạo điều kiện để phụ nữ phát huy vai trò trong gia đình cũng như ngoài xã hội.

Theo kế hoạch, đến năm 2030, tỉnh phấn đấu 75% cơ quan quản lý nhà nước và chính quyền địa phương các cấp có lãnh đạo chủ chốt là nữ. Đồng thời, 90% nạn nhân bạo lực gia đình, bạo lực trên cơ sở giới sẽ được tiếp cận ít nhất một dịch vụ hỗ trợ cơ bản; 70% người có hành vi bạo lực gia đình, bạo lực trên cơ sở giới ở mức chưa bị truy cứu trách nhiệm hình sự được tư vấn, tham vấn nhằm thay đổi nhận thức và hành vi. Bên cạnh đó, 100% cơ sở trợ giúp xã hội công lập sẽ triển khai các hoạt động trợ giúp, phòng ngừa và ứng phó với bạo lực trên cơ sở giới.

Để thực hiện mục tiêu đề ra, Hưng Yên sẽ đẩy mạnh các chương trình truyền thông, nâng cao nhận thức cộng đồng về bình đẳng giới, phòng ngừa bạo lực gia đình và bạo lực trên cơ sở giới. Nội dung giáo dục về bình đẳng giới cũng sẽ được lồng ghép trong công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ, công chức và trong hệ thống giáo dục. Cùng với đó, tỉnh chú trọng trang bị cho trẻ em, học sinh kiến thức, kỹ năng sống, kỹ năng phòng chống bạo lực trên cơ sở giới và bạo lực học đường, góp phần xây dựng môi trường gia đình và học đường an toàn, lành mạnh.

HẢI ANH

ĐÁNH THỨC "MỎ VÀNG" KINH TẾ THỂ THAO

Với quy mô dân số khoảng 100 triệu người, tầng lớp trung lưu gia tăng, nhu cầu chăm sóc sức khỏe, giải trí và nâng cao chất lượng sống ngày càng rõ nét, Việt Nam được nhìn nhận là thị trường có nhiều dư địa để phát triển kinh tế thể thao. Vấn đề đặt ra là làm thế nào để những hoạt động vốn đang diễn ra khá sôi động nhưng còn phân tán có thể được kết nối thành một hệ sinh thái, từ đó biến tiềm năng tỉ USD thành động lực tăng trưởng mới.

Bài 1:

Từ tiềm năng tỉ USD đến động lực tăng trưởng mới

● **THU SÂM**

Thể thao Việt Nam đang bước vào một giai đoạn phát triển mới. Từ những đường chạy marathon đông nghịt người, các phòng tập ngày càng mở rộng, đến nhu cầu mua sắm thiết bị, trang phục, dịch vụ huấn luyện, chăm sóc sức khỏe, thể thao không còn chỉ là hoạt động rèn luyện thân thể hay sân chơi thành tích cao. Trong đời sống hiện đại, thể thao đang dần trở thành một lĩnh vực tiêu dùng, một không gian dịch vụ và rộng hơn là một ngành kinh tế có khả năng tạo ra giá trị lớn.

Cục Thể dục Thể thao Việt Nam ký kết hợp tác phát triển kinh tế thể thao với Công ty cổ phần Thương mại và Nội dung số Việt, ngày 12.6
Ảnh: CỤC TDTT VIỆT NAM

Bước ra khỏi khuôn khổ sân đấu

Trong một thời gian dài, khi nói đến thể thao, người ta thường nghĩ trước hết đến thành tích thi đấu, huy chương, đội tuyển, sân vận động hoặc các phong trào rèn luyện sức khỏe trong cộng đồng. Nhưng theo Báo cáo Kinh tế thể thao Việt Nam 2026, thể thao nước ta đang chuyển từ hoạt động phong trào hoặc thành tích cao sang một lĩnh vực tiêu dùng và dịch vụ có giá trị kinh tế. Đây là chuyển động rất quan trọng. Khi người dân ngày càng quan tâm và không chỉ "tham gia thể thao" mà còn sẵn sàng chi tiền cho thể thao, thị trường bắt đầu hình thành. Một đôi giày chạy bộ, một chiếc đồng hồ thông minh, áo thi đấu, thực phẩm bổ sung, một gói tập gym, một khóa học bơi cho trẻ em, một giải chạy cuối tuần, một chuyến du lịch kết hợp thi đấu, một tấm vé vào sân, một gói xem thể thao trực tuyến… tất cả đều là những mắt xích của nền kinh tế thể thao.

Từ góc nhìn kinh tế, đó là sự hình thành của "người tiêu dùng thể thao". Từ đó sẽ tạo ra thị trường, thu hút doanh nghiệp, tạo việc làm, thúc đẩy thương mại và lan tỏa sang nhiều lĩnh vực khác như du lịch, truyền thông, y tế, giáo dục, công nghệ, bất động sản đô thị.

Trên thế giới, thể thao từ lâu không chỉ là hoạt động thi đấu mà là một ngành công nghiệp. Những giải đấu lớn không chỉ bán vé mà còn bán bản quyền, dữ liệu, quảng cáo, hình ảnh, trải nghiệm và sự chú ý của công chúng. Một số giải thể thao ở Mỹ như: Chicago Marathon 2024 mang về 683 triệu USD cho thành phố; Boston Marathon 2024 cũng đóng góp tới 509,1 triệu USD cho kinh tế địa phương.

Việt Nam tuy chưa đạt đến trình độ phát triển ấy, nhưng những yếu tố ban đầu đã xuất hiện. Giải Standard Chartered Marathon Di sản Hà Nội 2025, đánh dấu thành công lớn khi có sự tham gia của gần 20.000 người. Theo thống kê của Ban tổ chức, giải đấu mang lại nguồn lợi kinh tế trực tiếp lên tới hàng trăm tỉ đồng chỉ trong ba ngày (7-9.11.2025) diễn ra. Cuối năm 2024, TP.HCM đã ghi dấu ấn mạnh mẽ trên bản đồ thể thao quốc tế khi tổ chức thành công Giải vô địch Teqball thế giới, giải đấu được xem là hình mẫu cho việc kết hợp thể thao với quảng bá hình ảnh đất nước. Theo ông Gábor Borsányi, Chủ tịch Liên đoàn Teqball quốc tế (FITEQ), giải đấu tại Việt Nam đã đạt 470 triệu lượt truy cập và tương tác trên toàn cầu, tăng tới 400% so với năm 2023, với giá trị truyền thông tương đương 2,1 triệu USD (gấp đôi kỳ tổ chức tại Bangkok, Thái Lan). Những điều này cho thấy "mỏ vàng" kinh tế thể thao không phải là một khái niệm xa vời, mà đang hiện hữu trong đời sống của thể thao Việt Nam.

Những dòng tiền mới đang hình thành

Một ví dụ rất đáng chú ý được Cục trưởng Cục Thể dục Thể thao Việt Nam Nguyễn Danh Hoàng Việt nêu ra là Tienphong Marathon 2026 tại Khánh Hòa với khoảng 12.000 vận động viên tham gia, trong 3 ngày thi đấu, địa phương thông tin thu được gần 300 tỉ đồng. Con số này cho thấy giá trị của một sự kiện thể thao không nằm ở riêng đường chạy. Nó nằm ở lưu trú, ăn uống, vận chuyển, mua sắm, du lịch, truyền thông, quảng bá hình ảnh địa phương và nhiều dịch vụ đi kèm. Nói cách khác, thể thao có khả năng tạo ra hiệu ứng lan tỏa vượt ra ngoài sân đấu.

Với sự tổ chức chuyên nghiệp, Tienphong Marathon 2026 không chỉ giúp Khánh Hòa để lại ấn tượng tốt đẹp mà còn giúp tỉnh có được doanh thu đáng kể từ giải đấu
Ảnh: BTC

Đây cũng là lý do du lịch thể thao được xem là một trong những hướng phát triển giàu tiềm năng. Bên cạnh du lịch thể thao, thị trường thiết bị, trang phục và dịch vụ tập luyện cũng có tiềm năng lớn. Khi người dân tập luyện thường xuyên hơn, nhu cầu về sản phẩm thể thao sẽ tăng. Cục trưởng Nguyễn Danh Hoàng Việt từng nhấn mạnh rằng, ngoài những trang thiết bị đặc biệt, đặc thù thi đấu, nhiều sản phẩm phục vụ tập luyện thường xuyên và tiêu dùng thông thường, doanh nghiệp trong nước hoàn toàn có thể đáp ứng về chất lượng và mẫu mã. Đây là một gợi mở quan trọng đó là phát triển kinh tế thể thao không chỉ là thu hút thương hiệu quốc tế, mà còn là cơ hội để doanh nghiệp Việt Nam tham gia sâu hơn vào chuỗi cung ứng thể thao.

Ở một tầng cao hơn, các tài sản vô hình của thể thao cũng đang dần bộc lộ giá trị. Một giải đấu có thương hiệu sẽ thu hút nhà tài trợ. Một vận động viên có hình ảnh đẹp, thành tích tốt, sức lan tỏa xã hội cao sẽ có thể hợp tác với nhãn hàng. Một liên đoàn thể thao nếu tổ chức tốt hệ thống thi đấu, truyền thông, dữ liệu người hâm mộ có thể từng bước nâng giá trị bản quyền.

Tuy nhiên, tiềm năng lớn không đồng nghĩa với việc thị trường đã hoàn chỉnh. TS Vũ Thái Hồng, Viện trưởng Viện Khoa học Công nghệ thể thao nhận định, các yếu tố cấu thành nền kinh tế thể thao tại Việt Nam đã bắt đầu hình thành, bao gồm sản xuất hàng hóa phục vụ cho lĩnh vực thể dục thể thao; tổ chức sự kiện, vận hành câu lạc bộ, dịch vụ huấn luyện, kinh doanh thiết bị, sự tham gia của doanh nghiệp và truyền thông. Song các hoạt động này vẫn tồn tại rời rạc, thiếu liên kết và chưa được tổ chức thành hệ thống hoàn chỉnh, vì vậy chưa thể tích tụ thành một ngành kinh tế có quy mô lớn.

"Đó là điểm mấu chốt. Việt Nam không thiếu nhu cầu. Việt Nam cũng không thiếu phong trào. Điều còn thiếu là khả năng kết nối các nhu cầu ấy thành thị trường, biến phong trào thành sản phẩm, biến sự kiện thành chuỗi giá trị, biến hạ tầng thành tài sản tạo dòng tiền, biến thành tích và hình ảnh vận động viên thành giá trị thương mại chính đáng", TS Vũ Thái Hồng phân tích.

Từ tiềm năng tỉ USD đến động lực tăng trưởng mới của đất nước là một hành trình dài. Nhưng hành trình ấy đã bắt đầu từ chính nhu cầu tập luyện, tiêu dùng, trải nghiệm và tự hoàn thiện của người dân. Vấn đề là làm thế nào để những chuyển động tự nhiên đó không dừng lại ở các phong trào đơn lẻ, mà trở thành một cấu trúc phát triển bài bản.

Có thể thấy, kinh tế thể thao Việt Nam đang đứng trước một cơ hội lớn. "Mỏ vàng" đã hiện diện trong đời sống, trong từng đường chạy, sân tập, giải đấu, câu lạc bộ, sản phẩm thể thao, bản quyền, thương hiệu vận động viên và nhu cầu tiêu dùng của người dân. Nhưng để đánh thức được "mỏ vàng" ấy, cần nhiều hơn sự sôi động của thị trường. Cần một hệ thống dữ liệu, một khung chính sách, một hạ tầng phù hợp và một tư duy mới về khai thác giá trị thể thao.

Bởi vậy, câu hỏi đặt ra sau khi nhận diện tiềm năng không còn là kinh tế thể thao có thể phát triển hay không. Câu hỏi lớn hơn là: Vì sao Việt Nam có dân số đông, phong trào thể thao bùng nổ, nhu cầu thị trường gia tăng, nhưng vẫn chưa hình thành được một ngành kinh tế thể thao đúng nghĩa? ■

(Còn tiếp)

Đội tuyển Nhật Bản và giấc mơ vượt giới hạn

● KHẢI HƯNG

Năm 1992, ngay trước khi giải J-League ra đời, bóng đá Nhật Bản công bố một kế hoạch nghe như viễn tưởng: Vô địch World Cup vào năm 2092. Một thế kỷ chờ đợi. Đến năm 2005, sau hai lần dự giải, họ kéo mục tiêu ấy lại gần hơn - năm 2050. Và mùa hè này, khi đội tuyển xứ Phù Tang bước vào World Cup 2026 với có lẽ là đội hình mạnh nhất lịch sử, HLV Hajime Moriyasu công khai nói về một điều mà 20 năm trước không ai dám đó là chức vô địch.

Đội tuyển Nhật Bản là một trong những ứng cử viên cho chức vô địch World Cup, điều không tưởng 20 năm về trước

Câu hỏi day dứt từ năm 2002

Để hiểu giấc mơ của Nhật Bản hôm nay, phải quay lại nỗi day dứt năm 2002 - kỳ World Cup mà họ đồng đăng cai cùng Hàn Quốc, và cũng là giải đấu để lại một câu hỏi ám ảnh suốt hai thập kỷ. Năm ấy, Hàn Quốc tiến vào tận bán kết trên sân nhà. Họ có thể đã hưởng lợi từ một vài quyết định trọng tài, nhưng không ai phủ nhận được rằng họ chơi nhanh, kỹ thuật tốt và cực kỳ linh hoạt về chiến thuật. Còn Nhật Bản? Họ không làm gì sai - đứng đầu bảng đấu của mình rồi thua Thổ Nhĩ Kỳ 0-1 ở vòng 16 đội. Không tệ. Nhưng sự tương phản với người đồng chủ nhà là điều không thể tránh khỏi và nó khiến cả nước Nhật cảm thấy chua chát.

Câu hỏi không lời đáp luôn là tại sao? Tại sao Hàn Quốc có thể vượt qua Nhật Bản như vậy, trong khi bóng đá chuyên nghiệp Nhật Bản phát triển sớm hơn? Giải J-League hào nhoáng với những ngôi sao nước ngoài như Gary Lineker, Ramón Díaz và Zico đã chạy được ba năm trước khi Hàn Quốc mới có giải VĐQG thực sự chuyên nghiệp năm 1996. Vậy mà người Hàn Quốc lại đi xa hơn.

Có một giai thoại nhỏ nhưng cô đọng toàn bộ nỗi niềm của bóng đá Nhật Bản thời kỳ đó. Năm 2002, Nhật Bản đã có bốn cầu thủ chơi bóng ở châu Âu - một con số đáng tự hào thời điểm ấy. Một trong số đó là Junichi Inamoto, cầu thủ được Arsenal mượn về nhưng chưa từng đá một trận chính thức nào dưới thời HLV Arsene Wenger, rồi chuyển đến West Brom và vật lộn để tạo dấu ấn.

Một phóng viên Nhật Bản có nhiệm vụ đưa tin về Inamoto trở thành một nhân vật đáng thương trong làng báo. Câu hỏi cuối cùng trong mỗi buổi họp báo trước trận của HLV Bryan Robson luôn là anh ta lịch sự hỏi thăm về tiến triển của Inamoto trong tập luyện. Cho đến một ngày (sau gần hai năm kiên nhẫn) anh ta cuối cùng cũng vỡ òa, thốt lên với sự hoài nghi đầy tuyệt vọng: "Thưa ngài Robson, tại sao ngài lại chọn Darren Carter?". Đó là tiếng kêu của cả một nền bóng đá đang khao khát được công nhận và chưa được.

Cách xếp hạng vòng bảng

Ở vòng bảng, vị trí của các đội được sắp xếp dựa trên số điểm. Nếu có từ hai đội trở lên bằng điểm, ban tổ chức sẽ ưu tiên xét thành tích đối đầu giữa các đội này, lần lượt là các tiêu chí tính: Số điểm giành được, hiệu số bàn thắng - bàn thua, số bàn thắng (chỉ tính các trận đối đầu trực tiếp trong nhóm đội bằng điểm). Trong trường hợp các chỉ số nêu trên vẫn bằng nhau, Ban tổ chức xét hiệu số bàn thắng - bàn thua và tổng số bàn thắng ghi được của mỗi đội sau cả 3 lượt trận vòng bảng.

Đáng chú ý, Ban tổ chức cũng áp dụng tiêu chí fair-play, được tính dựa trên số thẻ phạt của cầu thủ và thành viên ban huấn luyện để phân định vị trí trên bảng xếp hạng. Mỗi thẻ phạt sẽ bị trừ điểm theo quy định: thẻ vàng bị trừ 1 điểm, thẻ đỏ gián tiếp (hai thẻ vàng) bị trừ 3 điểm, thẻ đỏ trực tiếp bị trừ 4 điểm và trường hợp nhận cả thẻ vàng lẫn thẻ đỏ trực tiếp sẽ bị trừ 5 điểm. Đội có điểm fair-play tốt hơn, tức ít bị trừ điểm hơn, sẽ được xếp trên. Khi tất cả các chỉ số phụ đều không có tác dụng, xét đến thứ hạng các đội được sắp xếp theo vị trí trên bảng xếp hạng mới nhất của FIFA.

Bảng xếp hạng các đội đứng thứ ba sẽ dựa trên số điểm, hiệu số bàn thắng - bàn thua, tổng số bàn thắng ghi được, điểm fair-play và cuối cùng là vị trí trên bảng xếp hạng FIFA. **K.TUẤN**

Phá bỏ "lời nguyền" vòng 1/8

Hai thập kỷ trôi qua. Cầu thủ Nhật Bản và Hàn Quốc ngày càng trở nên quen thuộc tại các giải đấu châu Âu. Nhưng có một thứ Nhật Bản vẫn chưa vượt qua được đó là vòng 1/8. Và chính HLV Moriyasu đã thừa nhận đó là một bức tường tâm lý. Năm 2010, sau khi chơi lấn lướt Cameroon và Đan Mạch ở vòng bảng, họ để Paraguay kéo vào một trận đấu bế tắc và tẻ nhạt đến khủng khiếp, rồi thua trên chấm phạt đền. Năm 2018, họ dẫn Bỉ hai bàn ở vòng 16 đội - rồi đánh rơi tất cả khi thua ngược 2-3 một trong những cú sụp đổ đau đớn nhất lịch sử giải đấu. Năm 2022, sau khi đánh bại cả Tây Ban Nha lẫn Đức ở vòng bảng, họ lại gục ngã trước Croatia với kết cục có thể đoán trước đó là thua trên loạt penalty. Ba lần vào vòng 1/8. Ba lần dừng lại. Bức tường vẫn đứng đó, kiên cố và lạnh lùng.

Nhưng năm nay, có lẽ, mọi thứ sẽ khác. Khi Nhật Bản bước vào chiến dịch World Cup 2026 gặp Hà Lan tại Arlington, có một cảm giác thực sự rằng đây không chỉ là đội tuyển Nhật Bản hay nhất lịch sử, mà có thể là đội bóng châu Á mạnh nhất từng góp mặt tại một kỳ World Cup.

HLV Moriyasu nói thẳng về khả năng vô địch. Thành tích ủng hộ sự tự tin ấy: Nhật Bản thắng cả 6 trận ở vòng loại đầu tiên, rồi thắng 7 trong 10 trận ở vòng loại thứ hai, chỉ thua đúng một lần - một thành tích đáng nể nếu xét đến khoảng cách di chuyển khổng lồ và sự đa dạng của đối thủ lẫn điều kiện thi đấu ở châu Á. Nhưng vô địch châu Á không còn là đủ. Và chuỗi sáu trận giao hữu thắng liên tiếp sau đó - bao gồm những chiến thắng trước cả đội tuyển Anh và Brazil - có lẽ còn quan trọng hơn cả việc giành vé sớm ba vòng đấu, ít nhất là về mặt niềm tin vào bản thân.

Những chấn thương và phép thử của chiều sâu

Chấn thương đã giáng đòn mạnh vào Nhật Bản. Đội trưởng Wataru Endo rút khỏi đội tuần này. Ngôi sao Kaoru Mitoma dính chấn thương gân kheo khi chơi cho Brighton hồi tháng 5. Takumi Minamino đứt dây chằng chéo trước. Đó là những mất mát lớn. Nhưng có một chi tiết nói lên rất nhiều về sự trưởng thành của bóng đá Nhật Bản: Sự vắng mặt của họ không bị xem là dấu chấm hết. Việc Minamino vẫn đi cùng đội tuyển để động viên tinh thần đồng đội cho thấy sự gắn kết của tập thể này. Và chiều sâu đội hình, thứ mà bóng đá Nhật Bản chưa từng có trước đây, giờ đã trở thành vũ khí.

Takefusa Kubo từng được xem là thần đồng khi gia nhập lò La Masia của Barcelona năm 10 tuổi, rồi ký hợp đồng với Real Madrid năm 18 tuổi, nay 25 tuổi và đã ổn định tại Real Sociedad - nhiều khả năng sẽ là nhạc trưởng cánh phải. Vị trí cánh trái có thể thuộc về Daizen Maeda của Celtic, Junya Ito của Genk, hoặc một nhân tố thiên về phòng ngự như Daichi Kamada của Crystal Palace. Chính sự dồi dào lựa chọn ấy là minh chứng cho bước tiến của bóng đá Nhật Bản.

Bảng đấu của Nhật Bản không dễ đọc. Hà Lan sở hữu hàng tiền vệ kiểm soát bóng tốt và hàng công đa dạng, nhưng họ đang bị tàn phá bởi chấn thương và mệt mỏi. Thụy Điển chơi tệ ở vòng loại nhưng được hồi sinh bởi một vị cứu tinh không ngờ tới: Graham Potter. Tunisia tồn tại trong trạng thái hoang mang và thận trọng thường trực, nhưng việc bổ nhiệm Sabri Lamouchi và một đội hình thay đổi nhiều có thể ít nhất xóa đi vài ký ức u ám từ chiến dịch Cup các quốc gia châu Phi thất vọng sáu tháng trước.

Năm 1992, người Nhật mơ vô địch World Cup vào năm 2092, một giấc mơ xa đến mức gần như là lời nói đùa. Năm 2005, họ kéo nó về năm 2050. Với một đội bóng chưa từng vượt qua vòng 16 đội mà nói về chức vô địch, điều đó có thể nghe có vẻ vội vàng. Nhưng có một điều không thể nghi ngờ đó là ở thời điểm này, Nhật Bản đã vượt qua Hàn Quốc. Câu hỏi day dứt từ năm 2002 - tại sao Hàn Quốc đi xa hơn? - cuối cùng đã có câu trả lời, dù muộn màng bởi vì giờ đây, chính Nhật Bản mới là đội đi đầu.

Và nếu có một đội bóng nào ngoài châu Âu và Nam Mỹ có thể làm nên bất ngờ lớn nhất tại World Cup 2026 - nếu phải chọn một cái tên có thể phá vỡ trật tự cũ mà bóng đá thế giới đã quen thuộc gần một thế kỷ - thì Samurai Xanh có vị thế tốt như bất kỳ ai. Bức tường vòng 16 đội vẫn đứng đó. Nhưng lần này, đội bóng đến từ xứ Phù Tang không phải để run rẩy trước bức tường vô hình ấy, mà để phá vỡ nó. ■

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 37/GP-BVHTTDL ngày 6.3.2026 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

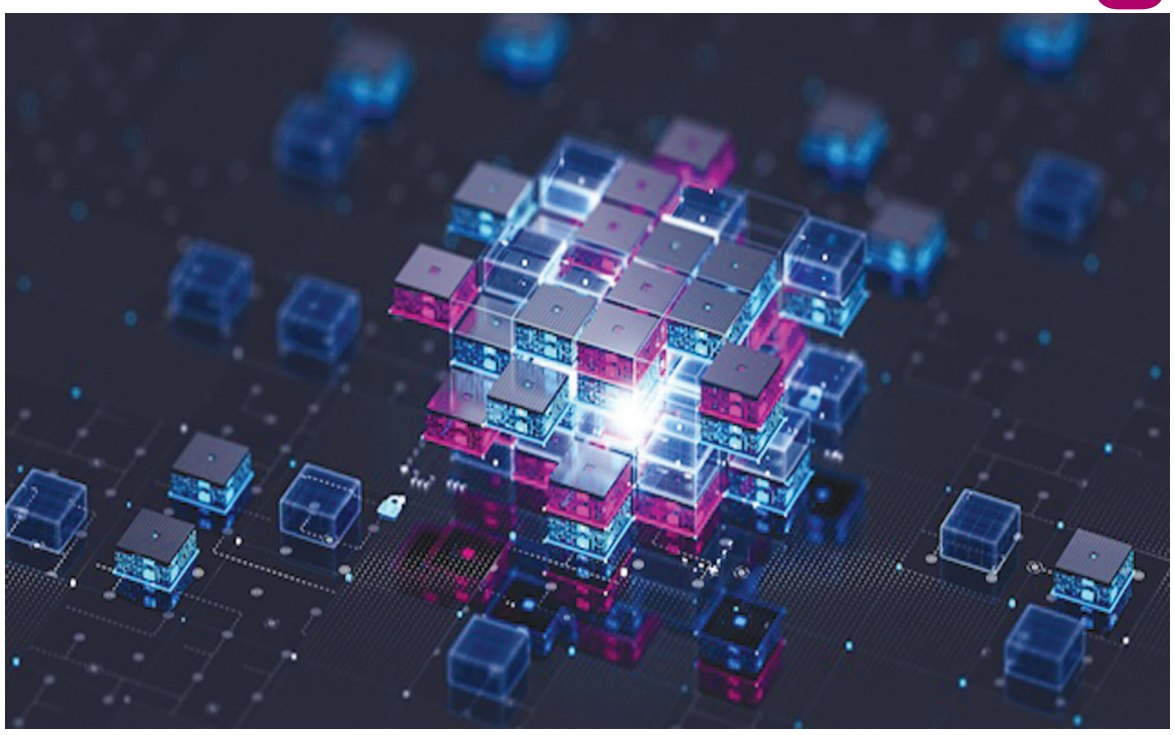
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

"Văn hóa AI" bước vào cuộc sống hằng ngày

● HỒNG NHUNG

Từ học tập, làm việc đến giải trí, trí tuệ nhân tạo (AI) đang hiện diện ngày càng sâu rộng trong đời sống hằng ngày khi từng bước hình thành những thói quen, cách ứng xử và phương thức tương tác mới giữa con người với thế giới số. Trong bối cảnh đó, "văn hóa AI" cũng dần xuất hiện, phản ánh cách con người sử dụng, đánh giá và làm chủ công nghệ phục vụ cuộc sống, thay vì bị cuốn theo công nghệ.

Sự phát triển mạnh mẽ của AI đang định hình lại năng lực cạnh tranh toàn cầu — Ảnh: GETTY

Trên thế giới, AI đã trở thành một phần quen thuộc trong cuộc sống của chúng ta. Nhiều quốc gia trên thế giới đang chạy đua phát triển và ứng dụng AI, nâng cao năng lực cạnh tranh nhằm thúc đẩy tăng trưởng kinh tế. Mỗi ngày, hàng triệu người trên thế giới sử dụng AI để tìm kiếm thông tin, học tập, làm việc, sáng tạo nội dung, nghe nhạc, chỉnh sửa hình ảnh hay thậm chí trò chuyện như với một trợ lý cá nhân.

Nhờ AI, con người đã trở nên quen thuộc với sự xuất hiện ngày càng nhiều hơn của robot. Giờ đây, robot không chỉ là cầm nắm đơn giản, mà có thể thực hiện những nhiệm vụ phức tạp, từ dọn dẹp nhà cửa, làm việc nhà máy, tham gia nhảy múa thể thao, đến tái xây dựng sau thiên tai. Đáng chú ý là sự xuất hiện của robot hình người thông minh và cải tiến trong công nghệ, robot có thể nói, thể hiện "cảm xúc" chia sẻ với con người ngày càng hoàn thiện kỹ năng tốt hơn. Theo báo cáo nghiên cứu của công ty nghiên cứu thị trường TrendForce, năm 2026 sẽ là một năm then chốt cho việc thương mại hóa robot hình người, với khả năng xuất xưởng robot vượt 50.000 bộ trên toàn cầu, đánh dấu bước ngoặt lớn trong ngành công nghiệp robot quốc tế.

Hiện ngành công nghiệp robot của Mỹ ghi nhận bước ngoặt quan trọng trong cuộc đua đưa robot hình người từ phòng thí nghiệm bước vào các gia đình thực tế. Mỹ đang xây dựng "siêu nhà máy" robot hình người đầu tiên, tham vọng tung 100.000 robot gia đình vào năm 2027. Công ty robot 1X chính thức vận hành nhà máy sản xuất robot hình người tích hợp đầu tiên tại Hayward, bang California.

Trong khi đó, ngành công nghiệp robot hình người ngày càng phát triển vượt bậc của Trung Quốc cũng mang đến kịch bản ứng dụng đa dạng và giá cả phân cấp, bao gồm hỗ trợ nền tảng cho thị trường tiêu dùng, ứng dụng chăm sóc sức khỏe và lĩnh vực sản xuất ôtô…

Trí tuệ nhân tạo đang hứa hẹn thay đổi hoàn toàn cách chúng ta sống và làm việc. Sự phát triển mạnh mẽ của AI không chỉ tạo ra những thay đổi về công nghệ mà còn tác động đến cách con người suy nghĩ, giao tiếp và sáng tạo. Khi AI đóng vai trò là một công cụ hỗ trợ đắc lực, nhiều người dùng bắt đầu hình thành thói quen tham khảo ý kiến AI trước khi đưa ra quyết định, sử dụng AI để học tập, làm việc hay giải trí như một phần không thể thiếu của cuộc sống.

Khi AI ngày càng gắn bó với đời sống con người, một dạng thức văn hóa mới cũng đang dần hình thành. Đó là những thói quen sử dụng AI, những chuẩn mực ứng xử với công nghệ, cách con người hợp tác với máy móc trong lao động và sáng tạo, cũng như những tranh luận về đạo đức, bản quyền và trách nhiệm trong kỷ nguyên số. Có thể nói, AI không chỉ đang thay đổi cách chúng ta sống mà còn góp phần định hình "văn hóa AI" - một đặc trưng mới của xã hội hiện đại trong thế kỷ XXI.

Theo nghiên cứu trên tạp chí *Forbes*, trong bối cảnh AI có thể tạo ra vô số nội dung với chi phí gần như bằng 0, giá trị không còn nằm ở khả năng sản xuất nội dung mà nằm ở khả năng lựa chọn, đánh giá và định hướng giá trị của nội dung đó. Nói cách khác "gu thẩm mỹ", khả năng lựa chọn và óc phán đoán của con người có thể trở thành tài sản quý giá nhất. Cách con người sử dụng AI sẽ mang lại giá trị sản phẩm cho chính người dùng.

Bởi lẽ đó, "văn hóa AI" sẽ nằm ở cách con người đánh giá, sử dụng và lựa chọn để sử dụng hiệu quả nhất mà không bị cuốn theo trào lưu của công nghệ. Văn hóa AI lành mạnh đòi hỏi người dùng phải giữ được tư duy phản biện, khả năng kiểm chứng thông tin và năng lực đưa ra các quyết định độc lập, thay vì phụ thuộc hoàn toàn vào các gợi ý hay kết quả do AI tạo ra.

AI có thể hỗ trợ con người xử lý dữ liệu, tìm kiếm ý tưởng và nâng cao năng suất, nhưng không thể thay thế hoàn toàn khả năng phán đoán, sự sáng tạo, cảm xúc và các giá trị nhân văn. Khả năng lựa chọn điều gì thực sự có ý nghĩa, đáng tin cậy và phù hợp với các giá trị của xã hội sẽ trở thành nền tảng để xây dựng một "văn hóa AI" phát triển bền vững, nơi công nghệ phục vụ con người, chứ không chi phối con người. ■

GÓC BÌNH LUẬN

Visa không phải rào cản

● LƯƠNG SAN

Quyết định của Thái Lan về việc chấm dứt chính sách miễn thị thực 60 ngày đối với công dân Ấn Độ và quay lại hình thức cấp visa tại cửa khẩu, đang làm dấy lên những lo ngại về khả năng suy giảm lượng khách từ một trong những thị trường nguồn lớn nhất của nước này. Tuy nhiên, nhìn từ thực tế phát triển của ngành Du lịch khu vực, thay đổi về thủ tục nhập cảnh khó có thể trở thành lực cản để ngăn bước chân du khách Ấn Độ.

Trong nhiều năm qua, Thái Lan đã trở thành một trong những điểm đến quốc tế được người Ấn Độ yêu thích nhất. Năm 2025, quốc gia này đón hơn 2,48 triệu lượt khách Ấn Độ và chỉ trong hơn 5 tháng đầu năm 2026 đã ghi nhận khoảng 1,1 triệu lượt khách. Những con số này phản ánh sức hút ổn định của Thái Lan đối với tầng lớp trung lưu Ấn Độ đang gia tăng nhanh chóng cùng nhu cầu du lịch nước ngoài ngày càng lớn.

Điều đáng chú ý là chi phí visa không phải rào cản quá lớn. Mức lệ phí 2.000 baht đối với visa tại cửa khẩu hoặc 1.000 baht cho e-visa chỉ chiếm một phần nhỏ trong tổng ngân sách của chuyến đi. Với phần lớn du khách Ấn Độ, đặc biệt là nhóm khách tự túc, khách nghỉ dưỡng cao cấp hay khách du lịch chăm sóc sức khỏe, khoản phí này khó có thể làm thay đổi quyết định du lịch. Thay vào đó, họ quan tâm nhiều hơn đến giá vé máy bay, chất lượng dịch vụ, sự thuận tiện của các đường bay thẳng và trải nghiệm tại điểm đến.

Bên cạnh đó, nhu cầu khám phá Thái Lan của du khách Ấn Độ đang ngày càng đa dạng. Nếu trước đây Bangkok và Phuket là lựa chọn gần như mặc định, hiện nay nhiều điểm đến mới như Chiang Mai, Chiang Rai, Pai hay Koh Chang đang được các doanh nghiệp lữ hành tích cực quảng bá. Sự phong phú của sản phẩm du lịch, giúp Thái Lan duy trì sức cạnh tranh ngay cả khi các quy định nhập cảnh trở nên chặt chẽ hơn.

Ở góc độ quản lý, việc chuyển từ miễn visa sang visa tại cửa khẩu cũng mang lại những lợi ích nhất định. Chính sách này giúp cơ quan chức năng kiểm soát tốt hơn dòng người nhập cảnh, hạn chế tình trạng lưu trú quá hạn hoặc lợi dụng visa du lịch để lao động trái phép. Đây là vấn đề không chỉ Thái Lan mà nhiều quốc gia du lịch lớn trên thế giới đang phải đối mặt. Nếu được thực hiện hiệu quả, biện pháp này có thể góp phần bảo vệ hình ảnh của cộng đồng du khách chân chính và nâng cao chất lượng quản lý điểm đến.

Tất nhiên, sự thay đổi vẫn có thể tạo ra tác động nhất định đối với các đoàn khách đại chúng vốn nhạy cảm hơn với chi phí và thủ tục. Tuy nhiên, với quy mô dân số hơn 1,4 tỉ người, tầng lớp trung lưu không ngừng mở rộng và nhu cầu du lịch quốc tế tăng mạnh, thị trường Ấn Độ vẫn là nguồn khách chiến lược mà Thái Lan khó có thể bỏ qua.

Vì vậy, bài toán không nằm ở việc có miễn visa hay không, mà ở khả năng duy trì sức hấp dẫn của điểm đến. Khi giá cả vẫn cạnh tranh, đường bay thuận tiện và trải nghiệm du lịch tiếp tục được nâng cao, việc thay đổi quy định visa khó có thể ngăn cản bước chân của du khách Ấn Độ đến với Thái Lan. ■

Làng cổ hút khách nhờ bảo tồn di sản văn hóa

Làng cổ Banyueli của dân tộc She tại huyện Hà Phố, thành phố Ninh Đức, tỉnh Phúc Kiến, đông nam Trung Quốc đang trở thành điểm đến hấp dẫn đối với du khách trong và ngoài nước nhờ những nỗ lực bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa truyền thống.

Banyueli là một trong những ngôi làng cổ còn lưu giữ khá nguyên vẹn quần thể kiến trúc đặc trưng của dân tộc She cùng nhiều loại hình di sản văn hóa phi vật thể độc đáo. Những năm gần đây, chính quyền địa phương đã đẩy mạnh công tác bảo tồn làng cổ, đồng thời kết hợp khai thác các giá trị văn hóa bản địa để phát triển du lịch bền vững.

MINH ANH